

Nederlandsch Vrouwenleven

15 ZOMERMAAND 1943 • NUMMER 6

Vroeg in 't Bosch

Ik ging naar 't bosch, dat wakker lag,
En vol van lente-droomen was.
Het mos blonk vocht van jongen dauw,
Zoo hier en daar lachte er een plas.

De brem stond schaterend in 't geel,
De meidoorn wit, in bruidskleedij,
Een vogel trilde een jubellied—
Gansch de natuur zong hooggetij.

De stugge dennen loken zwart
Te midden van de lichte pracht
Der bloemenheesters. In hun kruin
Was nog wat schaduw van den nacht.

Ik was zoo heel tevreden stil . . .
Een jonge kever bromde wat . . .
Een blauwe vlinder vloog verward
Van zijïg glanzend berkenblad.

Heel ver in 't dorp zoemt zacht een klok.
. . . Ze zal wel negen uren slaan.
. . . Dag, bloesems, torren, gras en dauw,
. . . 't Is tijd voor mij aan 't werk te gaan.

MIES KIEVITS

Uit „Verzen voor kinderen"
3e deel

FOTO'S

Fellinga 1
J. F. H. Roovers 3
Fotodienst der N.S.B. 6-7-13
J. Neijts 8-9
Nederlandsch Vrouwenleven 10
Jan W. Kesler 14

TEEKENINGEN

Altena 1-15
Pouwels 4-5
Studio Nenasu 12

TYPOGRAFIE

Studio Nenasu - Utrecht - Oude Gracht 172

Nederlandsch Vrouwenleven

TIJDSCHRIFT VOOR DE NEDERLANDSCHE VROUW

Verantwoordelijk redactrice: J. Jansen-van Balen te Amsterdam - Redactie-adres: Kruislaan 210 Amsterdam-Oost - Telefoon 52322

Administratie: de Lairessestr. 153, Amsterdam-W. Telefoon 29894 - Postgiro 320886 - Verschijnt voorloopig 1 maal per maand

Zomermaand

Als Juni in het land komt is de lente voorbij. Dan staan de boomen in hun vollen groenen bladerdos, in de weilanden schiet het gras hoog op en op den akker golft het koren reeds in den wind. De weelde van bloesems en bloemen van de Meimaand is nog niet verloren gegaan, maar het eerste prille, het ontluikende is weg en heeft plaats gemaakt voor den vollen bloei en den vollen wasdom, die straks zullen leiden naar den oogst.

Geen wonder dan ook, dat wij deze maand Zomermaand noemen. Oudtijds kende men evenwel ook nog andere benamingen, zooals Rosenmaand, Braeckmaand, Wiede- of Weydemaand. Rosenmaand is wel zonder meer duidelijk, in Juni valt immers de bloeitijd der rozen. Ook Wiede- of Weydemaand is wel begrijpelijk. De weilanden staan vol hoog, sappig gras, vol met de mooiste weidebloemen, die straks onder de zeis van den maaier zullen vallen, straks als de Hooimaand is aangebroken. In vroeger tijden n.l., toen men nog niet met kunstmest werkte, was het inderdaad niet mogelijk vóór Juli te hooien.

Maar Braeckmaand is een vreemd woord, waarvan wij de beteekenis niet goed meer vatten. Toch is het waarschijnlijk, dat het woord „braeck" hier dezelfde beteekenis heeft als het „braak" uit „braak liggend land" en dan samenhangt met breken. Wanneer de winterroggeoogst voorbij was, werd het land omgeploegd en moest het rusten en braak liggen. Dit zou dan ongeveer in Juni gebeurd zijn.

Vele weerrijmpjes doen weer voorspellingen aangaande het weer in Juni en verkondigen daarmede oude boerenwijsheid. Het spreekt wel vanzelf, dat de dag van St. Jan, de zomerzonnewende hierbij een groote rol speelt. Op dien dag toch heeft de zon haar hoogste punt bereikt, dan wordt het 's nachts niet geheel donker. Het is een wendepunt; daarna neemt de zonnebaan weer langzaamaan af. Niet alleen in den zonneloop, neen, in de geheele natuur beteekent St. Jan een wende. Dit komt tot uiting in gezegden als:

„Als het veel dondert voor St. Jan, dondert het niet meer gedurende heel het jaar,"

of:

„Voor St. Jan verdrogen
Volgt na St. Jan verdrinken,
Want na St. Jan
Neemt de zee geen buien meer an."

of:

„Voor St. Jan bidt men om regen, na St. Jan komt hij ongelegen."

En ook gebruiken als „voor St. Jan moeten de knolrapen zijn uitgeplant" en „tot St. Jan kan men boonen poten" wijzen op de beteekenis, die men aan St. Jan als keerpunt toekende.

In het bijzonder wijzen de rijmpjes ook op de groote warmte in de Zomermaand en de onweders, die vruchtbaarheid meebrengen:

„Donderweer in Juni maakt het koren dik,"
„In Juni dondergevaar,
Beteekent een vruchtbaar jaar,"

en dergelijke meer. Maar dat het ook in de Zomermaand nog koud kon zijn, bewijst een ander rijmpje:

„Een landman trouw aan de oude mode
Mist met St. Jan zijn pels nog noode."

Zoo blijkt ook hier weer, hoe de gebeurtenissen in de natuur zich afspiegelen in namen en oude gezegden.

ELSA M. VALETON

DE LINNENJUFFROUW

Juffrouw Molenkamp, ik heb de schoone wasch geteld. Kan U misschien even helpen controleeren, anders kan ik niet verder met mijn werk?"

„Ja Annie, maar heb je de aantallen nauwkeurig opgeschreven?"

„Ja juffrouw!"

„Best . . . krijg dan maar even de lijst uit de kast, dan zullen we de aantallen vergelijken."

„Ik kan de lijst niet vinden, juffrouw."

„Annie . . . kind . . . je kijkt met je neus, hij ligt op de onderste plank links. Onthoud dat nu meteen, want alles moet een vaste plaats hebben, anders loopt het werk niet vlot."

„Ja juffrouw, ik zal het onthouden."

„Nu . . . begin dan maar, Annie."

„375 servetten . . . 150 tafellakens . . . 50 nappérons . . . 560 vingerdoekjes . . . 48 passeerdoeken . . . 62 slooven . . . 180 keukendoeken . . . 34 kopjesdoeken . . . 162 droogdoeken en 3 witte jassen."

„Juist, Annie . . . de getallen kloppen."

„Wat een leuke muziek hoor je hier vanuit het restaurant."

„Ja-ja kind . . . dat vind je zeker wel leuk, maar nu de schoone wasch netjes opvouwen en op stapels van 12 in deze mand leggen."

„Ja juffrouw."

„Jij zegt nu wel: „Ja juffrouw, maar weet je, hoe je het doen moet?"

„Nee . . . ja juffrouw."

„Je begint anders al met het verkeerd te doen. De koksdoekjes niet overlangs dubbel slaan, maar in drieën vouwen."

„Ik zal het doen, juffrouw, maar waarom mag het nou niet anders?"

„Alle linnengoed heeft zijn eigen wijze van opgevouwen te zijn, dat is traditie, Annie. Onze grootmoeders en overgrootmoeders deden het ook al zoo en ik verzeker je, dat die een linnenkast bezaten, waar ze trotsch op konden wezen. Bovendien . . . het juiste vouwen heeft ook een voordeel."

„Wat dan, juffrouw?"

„Er komt overzicht over het linnen. Als je de kast opendoet, moet je de stapels op het eerste gezicht al kunnen herkennen aan de wijze waarop ze gevouwen zijn, zoodat je vanzelf het goeie grijpt."

„O, nou begrijp ik het, m'n moeder vouwt de bovenlakens ook altijd zoo, dat het feston boven komt en dat vind ik zoo mooi."

„Kijk eens aan, Annie, dat weet je dan al vast en onthoud dan meteen eens, dat bij de handdoeken de lusjes bovenop moeten zitten na het vouwen. Dat is gemakkelijker, als ze opgehangen moeten worden, want dan behoef je niet naar de lusjes te zoeken."

„O, nou ik dat eenmaal weet, onthou ik dat wel."

„Ik zal je dezen keer nog even helpen met vouwen, kijk dus maar goed hoe ik het doe, want voortaan moet je het alleen doen, dan moet ik er geen omkijken meer naar hebben."

„Mag ik dan onderwijl iets vragen over het vak, ik wil het zoo graag goed leeren?"

„Natuurlijk, Annie, praten en vouwen gaat wel tegelijk. Vraag maar wat je wil. Hoe meer je van het vak weet, hoe meer je ervan zal gaan houwen, want het is een echt vak voor meisjes om te leeren."

„Dan zou m'n moeder toch gelijk hebben, want die zei: Een vrouw en linnengoed, dat hoort van oudsher bij mekaar."

„Dat is aardig opgemerkt van je moeder en daar heeft moeder schoon gelijk in ook."

„Is dit nu een wasch van twee maanden, zooals bij de rijke lui?"

„Maar kind . . . welnee . . . dit is een café-en restaurant-wasch van drie dagen. In een groot bedrijf, zooals hier, wordt de wasch om de drie dagen gehaald en gebracht."

„M'n hemel! Ik zie wel, dat ik er niets van weet. Ik vind het zoo ontzettend veel . . . 375 servetten en 560 vingerdoekjes . . . als m'n zusjes dat hooren, zullen ze toch staan te kijken."

„Ja, dat zal zeker wel, maar zal je onder

IN HET RESTAURANTBEDRIJF

Een echt vrouwelijk beroep

het praten goed doorwerken, Annie? De wasch moet binnen de twee uur gevouwen zijn, als het vlot gaat."

„Maar juffrouw . . . kan dat dan? Kijk U eens, wat daar nog ligt? Je kan mekaar haast niet zien van de stapels linnen."

„Ja . . . en nou doen we het nog samen, ik alleen doe het gemakkelijk in 1½ uur, maar je let niet heelemaal op, Annie . . . alles wat kapot is of bijna doorgesleten, moet je toegeslagen in die groote mand doen, daar aan je linkerhand. Dat gaan we straks verstellen. Kan je goed verstellen, Annie?"

„Ja juffrouw, m'n moeder zegt, dat ik het erg netjes doe, maar nog veel te langzaam, maar ik kan het niet op de machine, zooals U."

„Dat hindert niet, kind, dat vlugge komt vanzelf wel, als je je best doet en dat machine-verstellen, dat zal ik je wel leeren. Iederen dag neem ik daarvoor een kwartiertje."

„Nou graag, juffrouw, maar waarom gaat de wasch hier nou om de drie dagen?"

„Anders zou er een onmogelijk groote voorraad linnen moeten zijn."

„Dat begrijp ik niet, juffrouw."

„Nou . . . er zijn altijd drie wasschen in omloop. Je hebt toch wel eens gehoord van: Eén in de kast . . . één aan je bast en één in de wasch?"

„Ja juffrouw, dat zegt m'n moeder ook altijd."

„Precies, zoo is het hier nou ook. Eén wasch aan de wasscherij, namelijk de vuile wasch; één wasch in de kast en één wasch in gebruik in het café en het restaurant."

„Ja . . . als U het zoo uitlegt, is het gemakkelijk te begrijpen."

„En onthou altijd één ding goed, Annie. Het verstelgoed moet altijd binnen drie dagen klaar zijn. Als de schoone wasch wordt thuisgebracht, mogen er geen verstelstukken meer liggen, want dan zou je achter raken en dat is in zoo'n groot bedrijf als hier niet meer in te halen. Je zou steeds meer achter raken."

„Nou . . . dat lijkt me een heele toer en het gekke is . . . vóór ik hier kwam, heb ik dikwijls gedacht . . . zou er nu iederen dag wel werk wezen voor de linnenjuffrouw?"

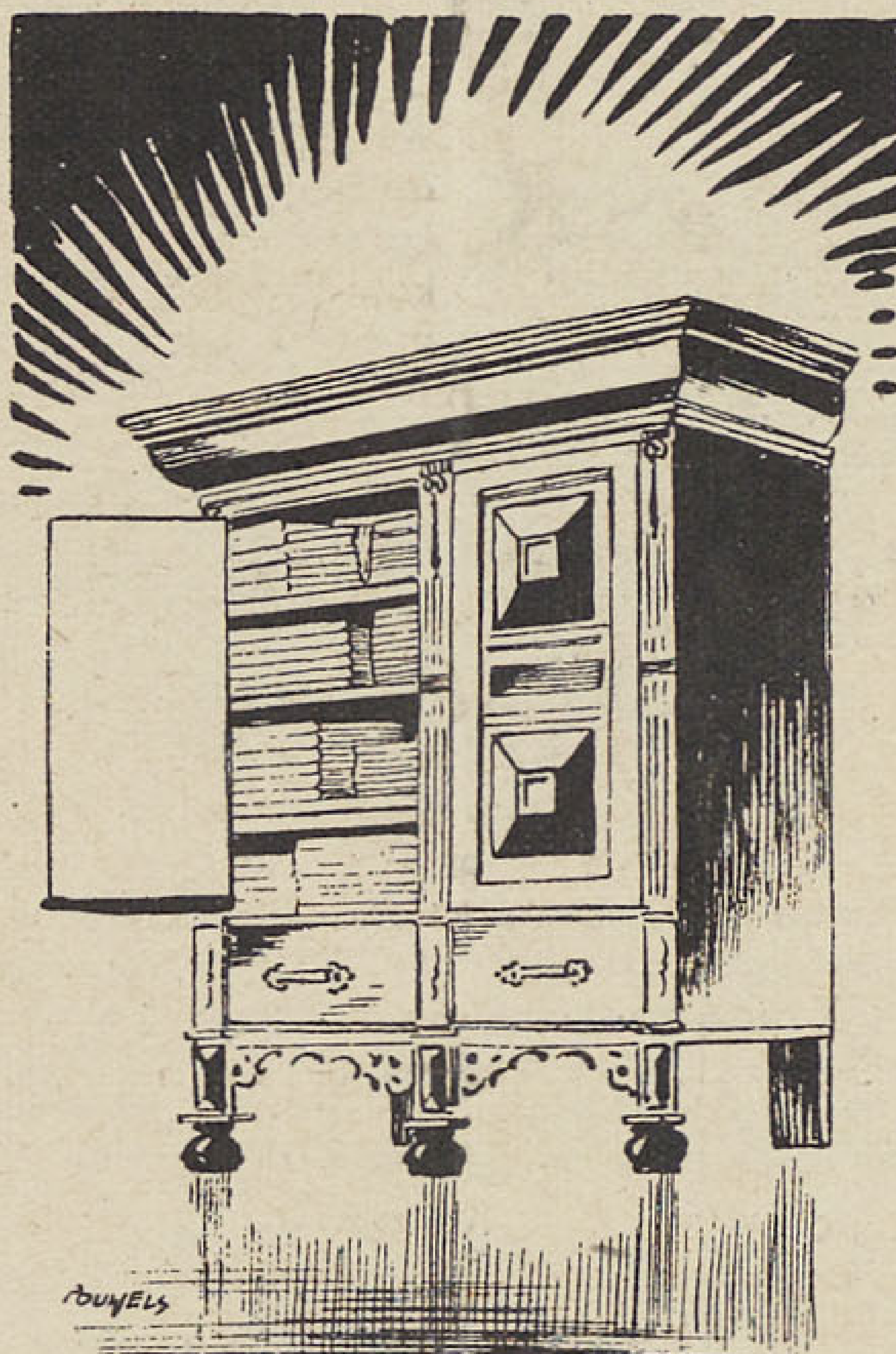
„Och ja, mij is het ook zoo vergaan, toen ik pas van school kwam en hier in het bedrijf werd geplaatst als hulp van de linnenjuffrouw."

„Mag ik nou ook nog vragen, wat nappérons zijn?"

„Nou Annie . . . nappérons hebben wat met morsen te maken. Als er op een tafellaken een kleine vlek is gekomen en het is verder nog onberispelijk, dan wordt er over het laken een nappéron gelegd. Die is dan van hetzelfde linnen als het laken en hij dekt precies het vierkant van het tafelblad af. Als het eetgerei er op staat, zie je nauwelijks het dubbel gedekte tafelblad. En weet je nu ook wat „Diendoeken" zijn?"

„Nee juffrouw."

„Diendoeken, dat zijn de doeken, die de kellners over hun arm hebben hangen. Daarmee vegen ze bij voorbeeld de borden

nog eens extra af, of een glas nog eens extra glimmend."

„Ik zal het allemaal goed onthouwen, juffrouw, maar raakt er nu nooit eens wat zoek in de wasch?"

„Ja zeker en dat moet dan direct gereclameerd worden . . . nooit wachten daarmee."

„En hier in de zaak? Raakt daar nou nooit eens wat zoek?"

„Nou nee . . . er wordt wel eens een doek op een verkeerde plaats gelegd. Als de lijst dan niet klopt, dan ga ik maar eens op jacht in de zaak en dan komt die altijd wel voor den dag."

„Die witte jassen, die nou uit de wasch zijn gekomen, zijn die nou van het personeel?"

„Ja, dat zijn onze eigen jassen en wij betalen het waschgeld zelf. Als we ze bij ons thuis in de wasch zouden moeten doen, zouden we ze te lang kwijt zijn."

„Juffrouw Molenkamp . . .?"

„Ja ober, wat is er?"

„Mag ik twee diendoeken van U? Er is een ongelukje gebeurd met de koffie."

„Ja ober, maar eerst de vuile doeken inleveren."

„Hier zijn ze, juffrouw."

„Mooi . . . en den bon, heb je dien bij je, want dien moet ik op kantoor afgeven?"

„Kijk eens aan, hier zijn de doeken en nou geen koffie meer morsen, we drinken ze liever op . . . wat?"

„Ja, dat is zeker! Dag juffrouw."

„Juffrouw . . . is dat nu niet erg ingewikkeld met die bonnen?"

„Welnee Annie, dat went allemaal gauw genoeg, maar je kan niet alles in één dag leeren, dat kan geen mensch."

„Zijn de werktijden nou elken dag eender?"

„Ja, iederen dag van half negen tot vijf uur en 's Zondags vrij. Dat is tegenwoordig best geregeld. Toen ik zoo jong was als jij waren er voor volwassenen werktijden van 6 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds."

„Jééé . . . wat een verschil."

„En tegenwoordig hebben we nog tien dagen vacantie ook, dat is dus een heele verbetering."

„Als ik nou eenmaal zelfstandig linnenjuffrouw ben geworden, zou ik er dan van kunnen leven, juffrouw Molenkamp?"

„Jazeker, Annie."

„En zijn nou alle linnenjuffrouwen zonder kost in dienst?"

„Vroeger niet, Annie. Vroeger waren we altijd in den kost, maar tegenwoordig is dat wat moeilijk met de bonnen. Nu we niet meer in den kost zijn, is wel het salaris een stuk verhoogd, dat spreekt. En nou . . . Annie, zal ik je eens even voordoen hoe je op de machine een stuk in het linnen zet."

„Hè ja, juffrouw!"

„Kijk . . . hier hebben we nou een koksdoek. Dat is een doek waarmee de koks de heete pannen aanpakken. Je ziet . . . er is een rond gat in gesleten. Om dat ronde gat teekenen we een vierkantje en dat knippen we uit. Dan nemen we een versleten koksdoek, die alleen nog maar goed is om verstelstukken uit te halen en we leggen dat vierkantje er op en knippen het precies na. Dat vierkantje leggen we op het gat. Dat past er nu in als een bus, zie je wel, alleen zit het niet vast. Dat gaan we nu met de machine doen. Kijk Annie . . . je stikt eenvoudig zigzag over de breuklijn heen en vlak naast elkaar. Onderwijl hou je het goed vast, dat het niet verschuift."

„Jééé . . . wat leuk en wat wordt dat mooi, juffrouw."

„Ja . . . niet? En het heeft het voordeel, dat er geen omslagnaden zijn. Voel maar hoe mooi glad het is. Er is geen enkele dikte in te bespeuren. Maar Annietje . . . het zal nog wel even duren, voor je dat vlug kunt. Maar iederen dag een kwartiertje les en je zal eens zien wat een plezier je er dan in krijgt."

„Nou, ik wil het wat graag leeren, juffrouw."

„Mooi Annie, en bij alles wat je doet . . . netjes . . . netjes . . . netjes en . . . *precies*! Wacht . . . daar slaat de klok 5 uur, nu gaan we opruimen en naar huis."

„Ja juffrouw . . . fijn, dat ik morgen weer komen mag."

C. S.

Afdeeling VII Hulp en Bijstand

Een veelzeggende naam! Het was een groote onderneming, aan een afdeeling dezen naam te geven, want een naam moet niet maar een etiket zijn, maar in zeer weinig woorden het doel en streven aanduiden.
Welnu, het doel is: te helpen en bij te staan waar dit noodig is en wij streven ernaar, dit zoo goed en doeltreffend mogelijk te doen.
Daarbij zijn onze gedachten er niet in de eerste plaats op gericht *geldelijke* hulp te verleenen.

Vroeger.
Tot voor kort hadden wij de „sociale zorg" en elke N.S.V.O.ster weet, wat dit was.
Er zijn echter in de laatste jaren in Nederland groote veranderingen gekomen en er zijn enkele nieuwe instellingen in het leven geroepen.
De Nederlandsche Volksdienst werd opgericht en door den Leider werd de Afdeeling „Kameraadschapszorg" gesticht.
Deze beide stichtingen maakten onze Sociale Zorg vrijwel overbodig, maar het werk der N.S.V.O., het dagelijksch werk, werd daarom niet minder, integendeel, het werd meer, en er komt nog steeds werk bij.

Breigroepen.
De breigroepen, die het geheele jaar door vlijtig werkten om in den winter velen van warme kleeding te kunnen voorzien, om a.s. moeders aan babygoed te kunnen helpen en om een flinken voorraad handwerken klaar te hebben voor de jaarmarkten, moesten bijna overal het werk staken wegens gebrek aan breigaren en wol. Hier en daar kwam men er echter vanzelf toe, deze bijeenkomsten voor andere doeleinden te benutten. Bij moeders van groote gezinnen met groote jongens en kleine meisjes werden stop en verstelmand af en toe eens opgehaald, de kameraadskes verheugden zich al werkende over de kleiner wordende stapels kapotte kousen en kleedingstukken en deden de stapels gestopt en versteld goed onder gezellig gepraat of onder het voorlezen van een mooi boek, snel aangroeien.

Van oud nieuw.
In andere groepen werd het breien vervangen door naaien, vooral van oud nieuw maken. Op de laatste jaarmarkt in Amsterdam waren b.v. heel mooie doopjurken te bewonderen (en te koop!), die, naar de ontwerpster mij influisterde, gemaakt waren van uit de mode geraakte witte zomerjaponnen!
Zoo wist ook hier, zooals altijd en overal, de vrouw zich aan te passen aan den tijd en zorgde ervoor, geen tijd verloren te laten gaan.

Hulp aan „Kameraadschapszorg".
De Afdeeling „Kameraadschapszorg" der N.S.B. met de Onderafdeeling Gezins- en Jeugdzorg roept reeds sinds geruimen tijd onze hulp in bij het uitzenden van moeders en kinderen naar de rusthuizen der Beweging, en er worden regelmatig kameraadskes en kinderen met onze hulp naar de tehuizen gezonden. En kameraadskes die graag eens vier weken met vacantie gaan en dit om verschillende redenen niet op eigen gelegenheid zouden kunnen doen, behoeven zich alleen maar daarvoor tot haar Groepsleidster te wenden. Wij zorgen er dan wel voor dat alle bezwaren worden overwonnen. Het is nu eenmaal moeilijk voor een huisvrouw en moeder om haar gezin achter te laten als zij niet weet, dat het tijdens haar afwezigheid verzorgd wordt.

Hulp aan den Jeugdstorm.
Ook de Jeugdstormleiding kwam al menigmaal onze hulp inroepen en soms ging het aanbod om te helpen ook van de N.S.V.O. uit. Het breien voor den Jeugdstorm werd en wordt door alle groepen graag gedaan en wij konden in den laatsten tijd niet meer aan alle aanvragen om wol voldoen. Er komen nog steeds stapels truien, sokken en broekjes binnen, meestal keurig gebreid en netjes afgewerkt.
Overal waar de Jeugdstormleiding onze hulp noodig heeft, kan zij op ons rekenen. Zooals een moeder haar kinderen met alles wil helpen en alles voor hen wil doen, zoo wil de N.S.V.O. altijd bereid zijn waar de Jeugdstorm haar noodig heeft. Daarvoor is onze dienst *Jeugdstormzorg* opgericht.

Bezoeken aan familie van frontkameraden.
De Leider toonde een groot vertrouwen in ons door ons een taak op te dragen, die wij met de grootst mogelijke liefde en zorg willen volbrengen: het bezoeken en, waar dit noodig is, bijstaan van de families van onze kameraden aan het front. Dit aantal is reeds zeer groot en groeit nog steeds aan, en het was ons in het begin niet altijd mogelijk, een juiste opgave van de adressen te krijgen. *Wij stellen het daarom altijd zeer op prijs, wanneer ons adressen toegezonden worden.*

Bijeenkomsten voor familieleden van Frontkameraden.
Wij hebben reeds lang geleden ingezien, dat juist voor deze vrouwen het contact met andere vrouwen en moeders een zeer groote waarde heeft. Om dit contact te leggen en, waar het reeds bestaat, te verstevigen, zijn door onze districts- en kringleidsters in verschillende plaatsen middagen georganiseerd, waarvoor alle vrouwen en moeders van frontkameraden een uitnoodiging kregen.
Wij beschouwden deze middagen nooit als feesten, maar wel als gelegenheden tot ontspanning van den geest. Daarom noemden wij deze middagen ontspanningsmiddagen voor de vrouwen en moeders van frontkameraden.
Dat niet alleen wij, maar ook onze Leider hieraan groote waarde toekent, blijkt wel uit het feit, dat wij, zoowel de Leider als de Plv. Leider, kameraad Van Geelkerken, reeds eenige malen bereid vonden op een ontspanningsmiddag voor de vrouwen te spreken. Dit werd natuurlijk door de vrouwen en moeders zeer op prijs gesteld.
Ook voor de kinderen van frontkameraden worden dergelijke middagen in elkaar gezet, en de foto's, die bij dit artikel geplaatst worden zullen U zeker ervan overtuigen dat de stemming hier niets te wenschen overlaat.

Pakketten aan frontkameraden en hun familieleden.
Wanneer wij zoo spreken van frontkameraden denken wij niet alleen aan de mannen, die zich voor de ᛋᛋ of het Legioen hebben ingezet, maar ook aan de vele kameraden die werken bij het N.S.K.K., bij de Nachrichtentruppen, bij de Organisation Todt en andere Organisaties, waarvoor de mannen in frontdienst worden ingezet.
Met Kerstmis zonden wij, voor zoover ons dat mogelijk was, aan de vrouwen en moeders van frontkameraden een bloemengroet, of toonden haar op andere wijze, dat wij juist tijdens deze feestdagen in gedachten bij haar waren. Zij, die door een of andere oorzaak dezen Kerstgroet niet ontvingen, werden reeds op andere wijze schadeloos gesteld.

Hulp aan den Nederlandschen Volksdienst.
Waar een stichting als de Nederlandsche Volksdienst, die toch een zuiver nationaal-socialistische instelling is, alleen gedijen kan op nationaal-socialistischen bodem, spreekt het wel vanzelf dat wij te allen tijde bereid zijn, te helpen, wanneer de N.V.D. een beroep op ons doet. Voor collectes en éénpansmaaltijden, voor het Stationswerk zooals dit in Utrecht gedaan wordt, meldden N.S.V.O.sters zich reeds in grooten getale aan. Velen werken als wijkhoofd of als blokhoofd, als sociaal werkster of als huisbezoekster voor den Ned. Volksdienst.
Het is voor een huisvrouw in dezen tijd niet altijd mogelijk veel tijd te besteden aan werk buiten haar huishouden, maar waar gevraagd wordt, een kind uit een ander gezin gedurende eenigen tijd op te nemen, soms alleen voor de maaltijden, soms als-kind-in-huis, daar werden er velen terstond bereid gevonden.
Een vragenlijst, die door ieder kameraadske persoonlijk werd ingevuld, gaf ons een duidelijk beeld van den goeden wil tot helpen en samenwerken.

Bezoeken aan zieken en ouden van dagen.
Het bezoeken (en soms verzorgen) van zieken en ouden van dagen behoort verder nog tot onze taak, en wij willen ook zieke en oude volksgenooten niet vergeten. Niet met het geven van geld willen wij hier helpen, maar met persoonlijken inzet helpen wij hier het best.

Bijzondere acties.
Dan zijn er nog de bijzondere acties, die af en toe worden uitgevoerd, zooals in het vorige jaar de verkoop van de kinderpostzegels, de collecte voor het Duitsche Roode Kruis, de Kerstpakketten voor het Front, de eieruitdeeling, enz.
Deze werklijst zou nog met vele andere voorbeelden uitgebreid kunnen worden.

Er zijn oogenblikken, waarop wij ALLEN noodig hebben!
Er zijn soms werkzaamheden, die plotseling opkomen en dan snel gedaan moeten worden, waarvoor het geldt: „Spoedige hulp is dubbele hulp" en daarvoor zijn dan zeer vele handen noodig. En daarom moeten wij dan ook op de hulp van *alle* kameraadskes kunnen rekenen! Zoo worden alle leden der N.S.V.O. „werksters". Kameraadskes, die meenen met het betalen van de contributie reeds een onschatbaren dienst te bewijzen aan haar volk, zijn op een dwaalweg! Alleen zij die door slechte gezondheid of ouderdom of andere zeer moeilijke omstandigheden niet daadwerkelijk kunnen helpen, zijn van het werk vrijgesteld. En dan kan men soms beleven, dat kameraadskes van bijna 70 jaar er nog vol moed met de collectebus op uittrekken en zich van weer of wind niets aantrekken, terwijl men bij jonge, sterke vrouwen allerlei uitvluchten te hooren krijgt.
De een wordt „zenuwachtig" als er ergens een deur voor haar neus wordt dichtgeslagen, een ander heeft het te koud, enz. enz.
Ook te koud om te gaan schaatsenrijden? Of om te kijken bij een of anderen wedstrijd, kameraadskes?
Maar dan is er nog ander werk te doen, het bezoeken van onze oudjes, die niet kunnen uitgaan naar een vergadering, en o, zoo graag een verslagje van een vergadering of andere bijeenkomst hooren. Dan raken ze er niet heelemaal uit en daar wordt dus vast en zeker de deur niet nijdig dichtgegooid! Of een zieke eens gaan helpen met haar iets lekkers te brengen en haar kussens wat op te schudden, e.d. Zij zal U beslist niet afsnauwen!
Er zijn richtlijnen, die niet geschreven behoeven te worden, omdat elke waarachtige vrouw zich deze richtlijnen zelf stelt.

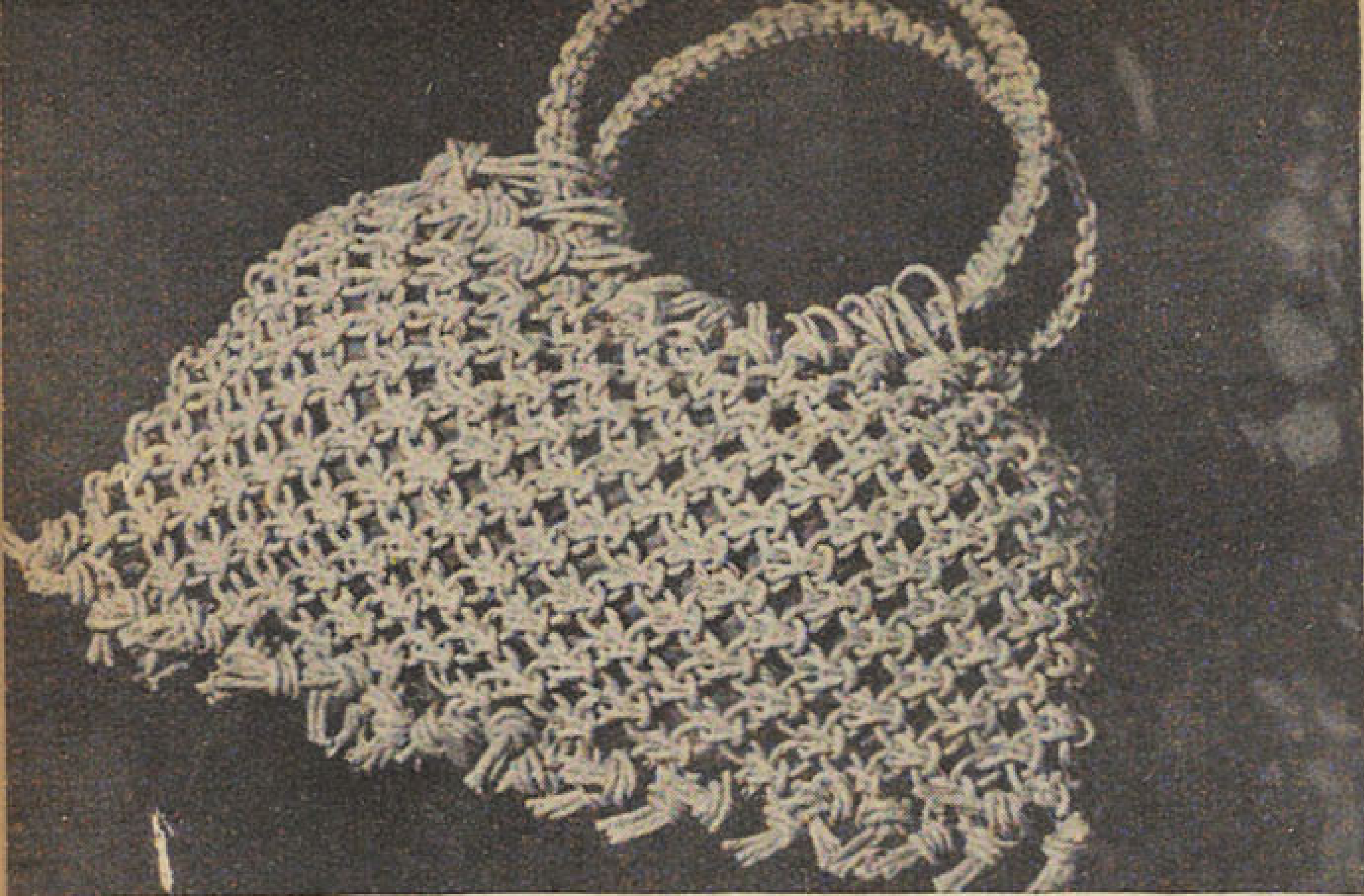
De ons opgelegde taak is groot en zwaar, vergt veel van ons, van hoofd en handen, maar het meeste van ons hart. Wij schrijven in ons embleem: Het hartvuur heilig, en kunnen dit alleen waarheid laten zijn door ons persoonlijk voorbeeld.

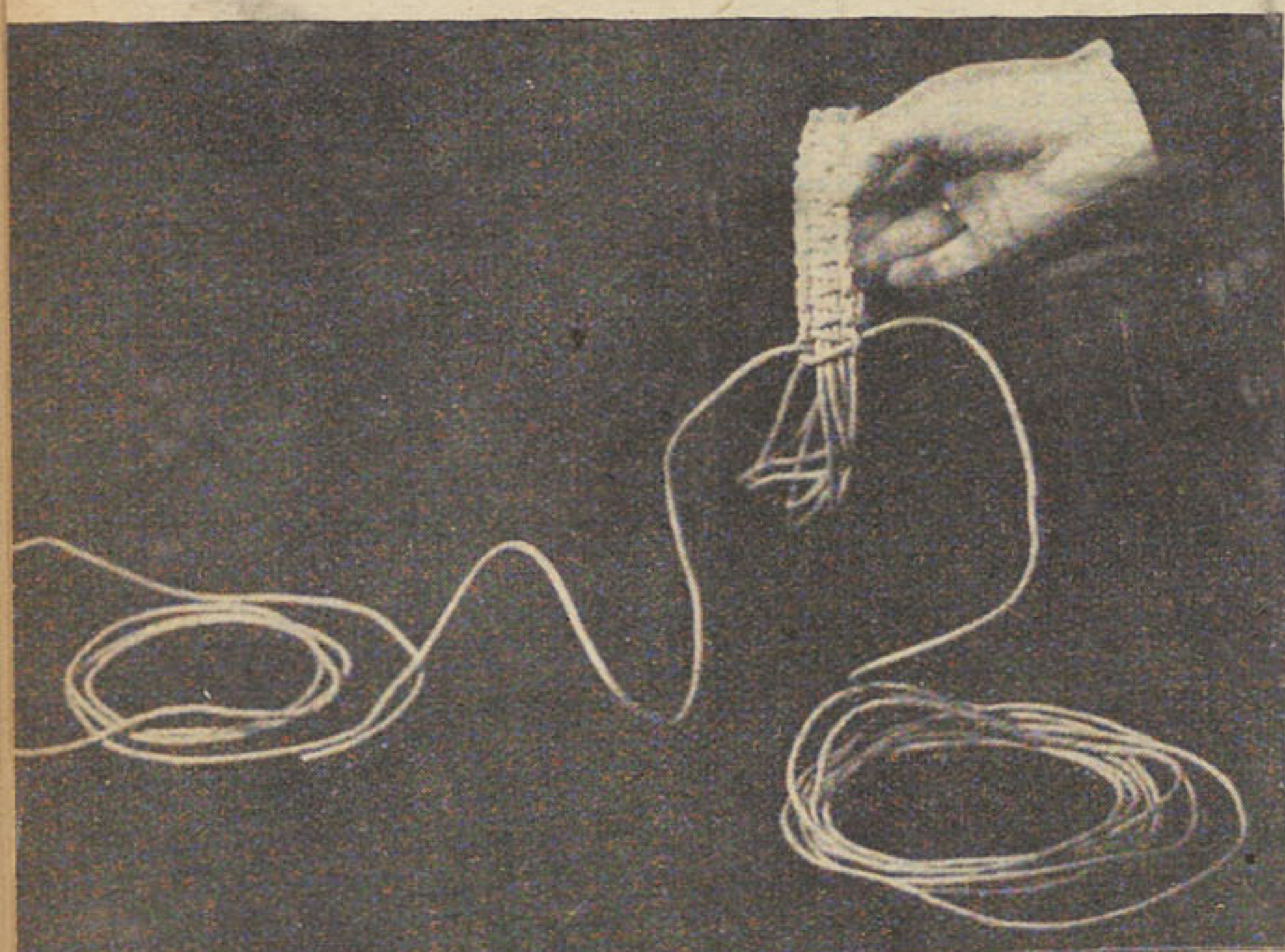
M. E. AUGMAYER-RIKKELS,
Hoofd Afd. Hulp en Bijstand

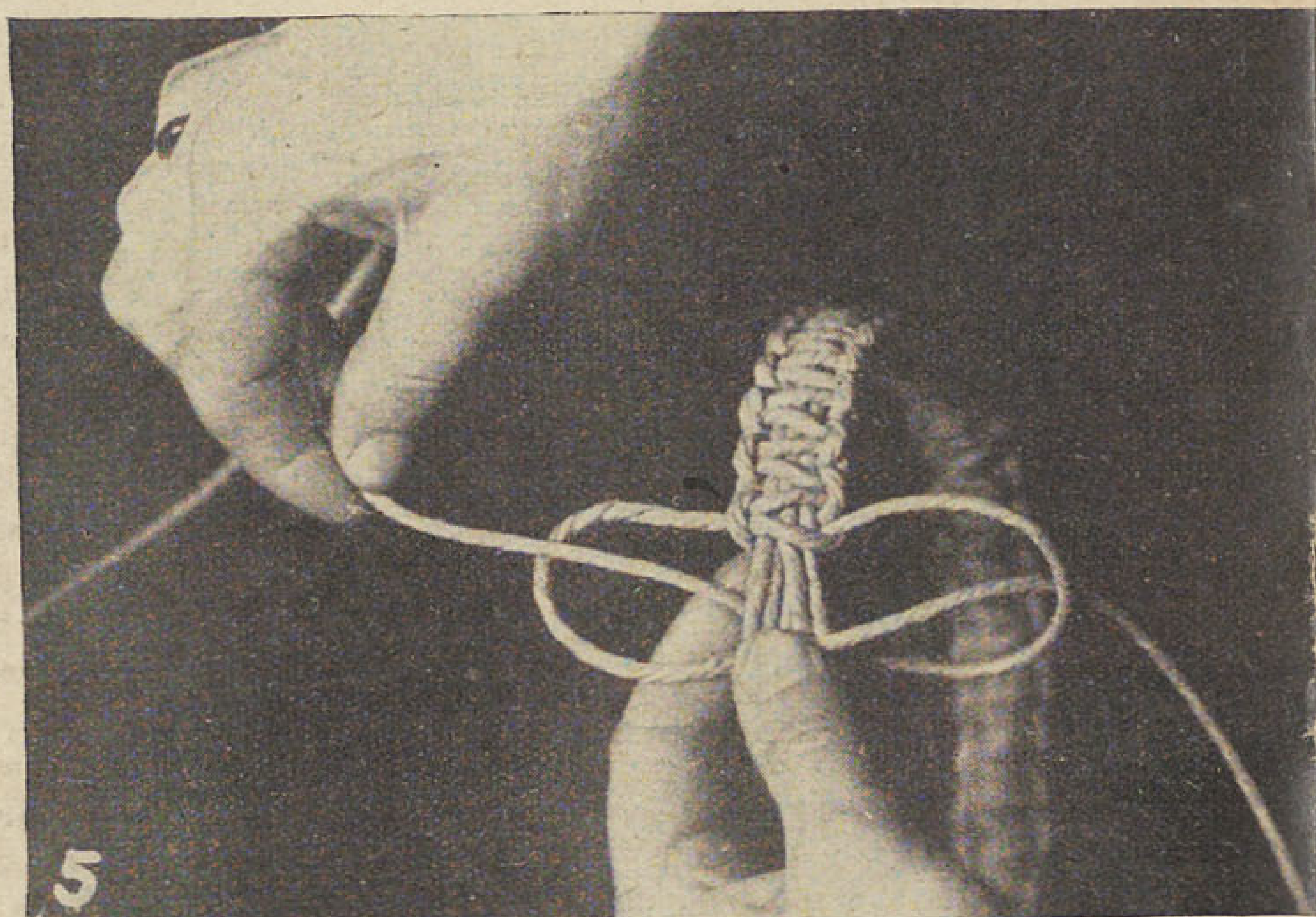

Boodschappentasc[h]

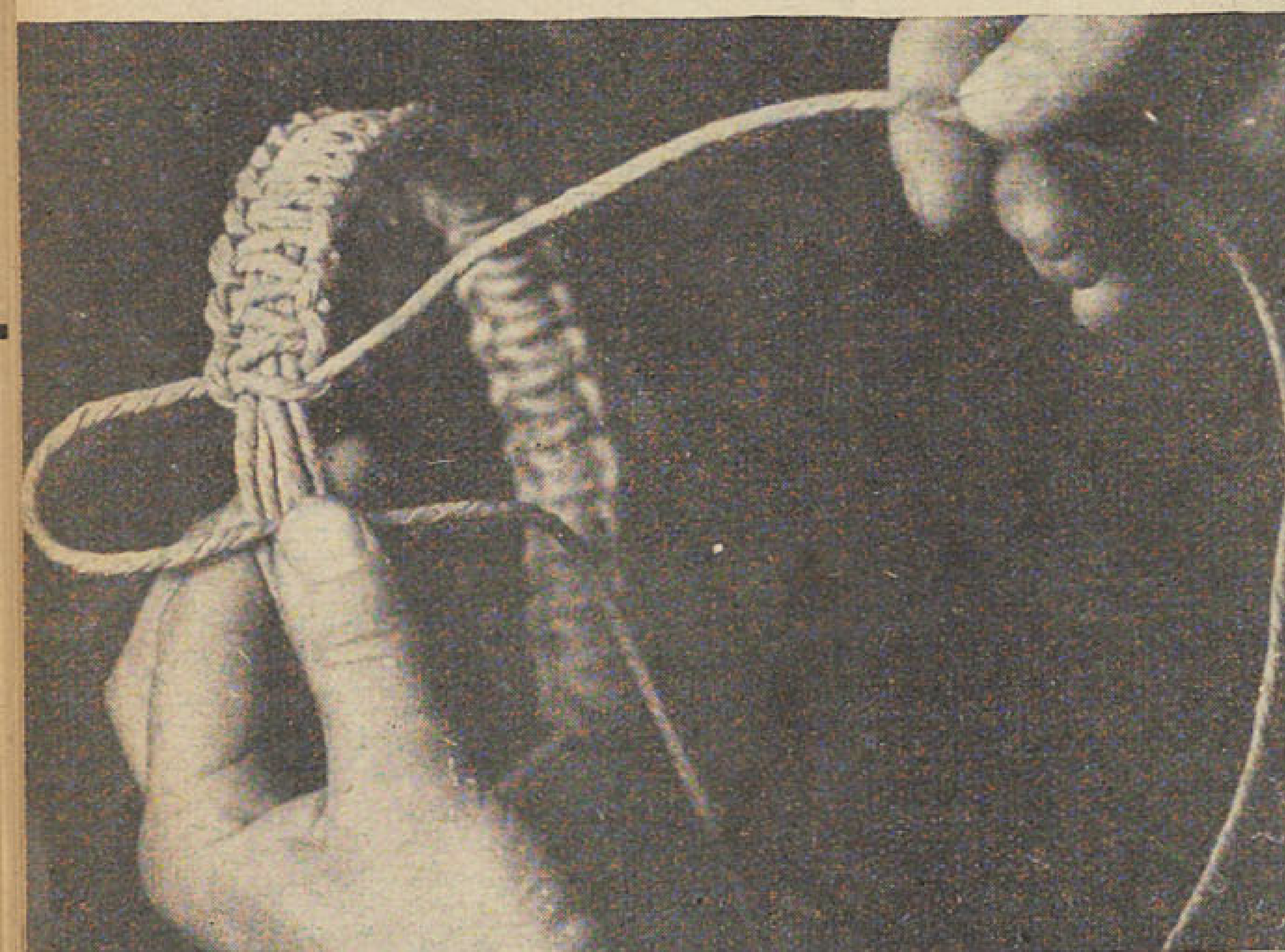
De boodschappentasch, waarvan wij mel
tentoonstelling „Huisvrouwen worden vindi
Hieronder geven wij voor onze lezeressen e

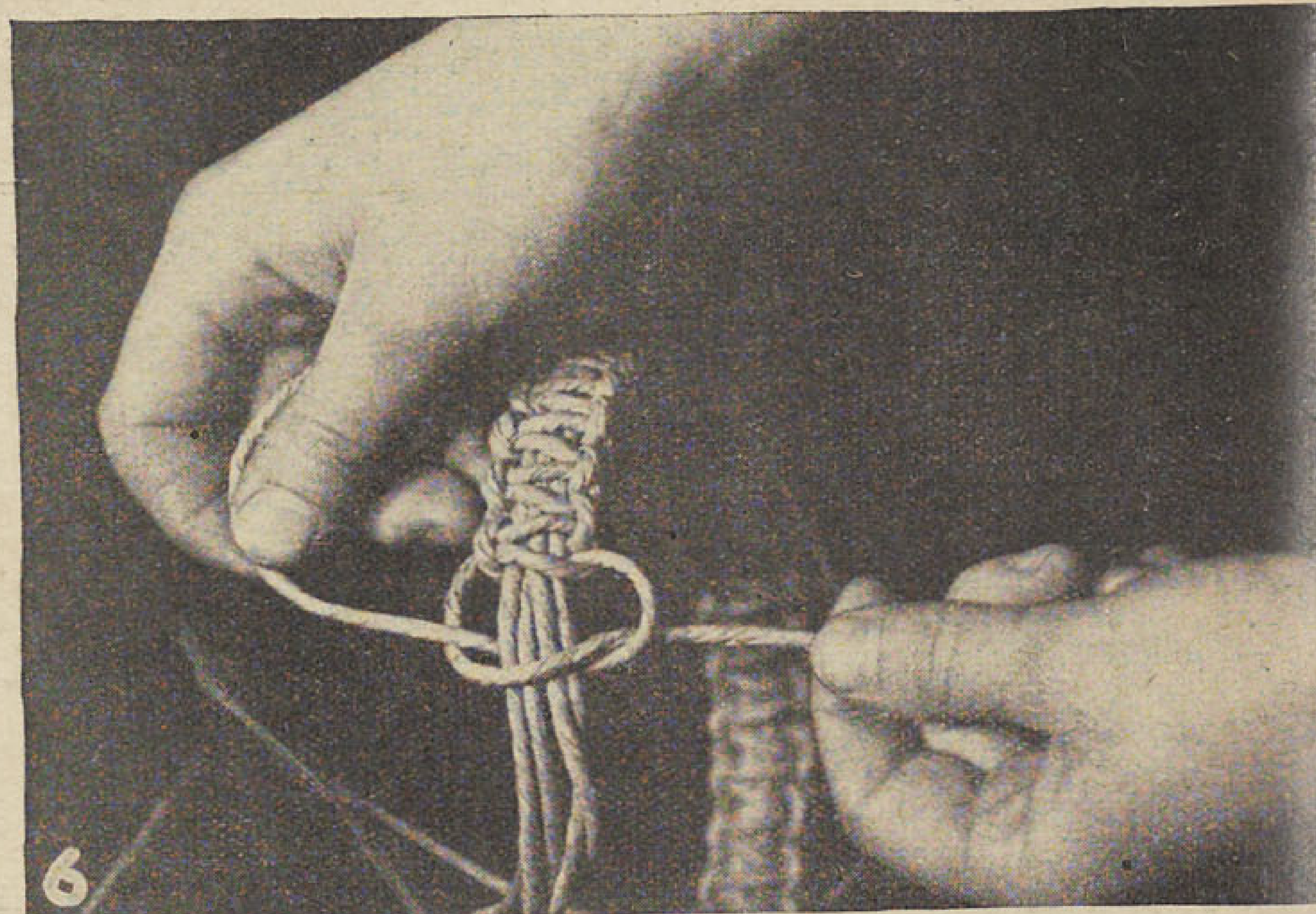

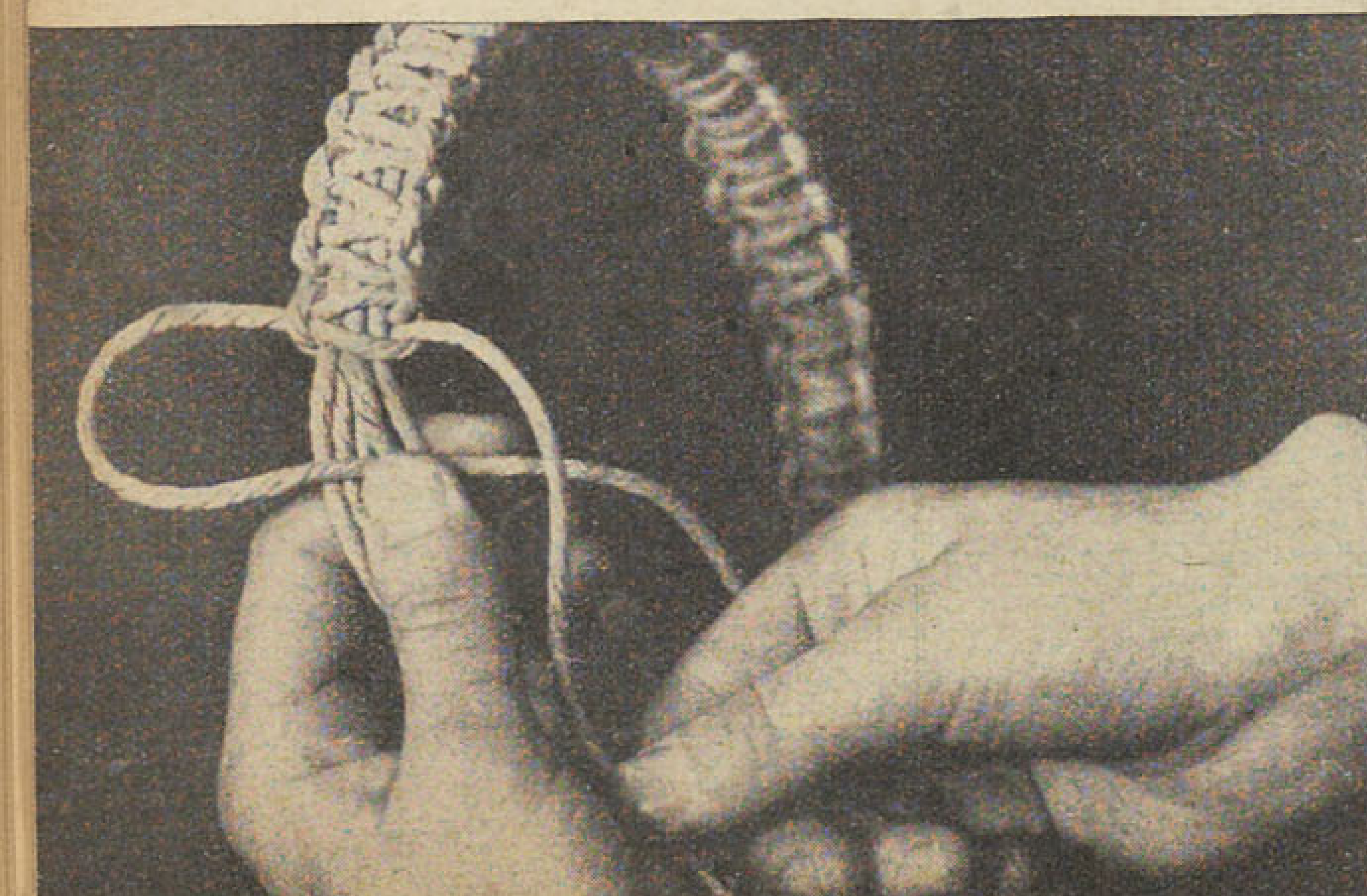

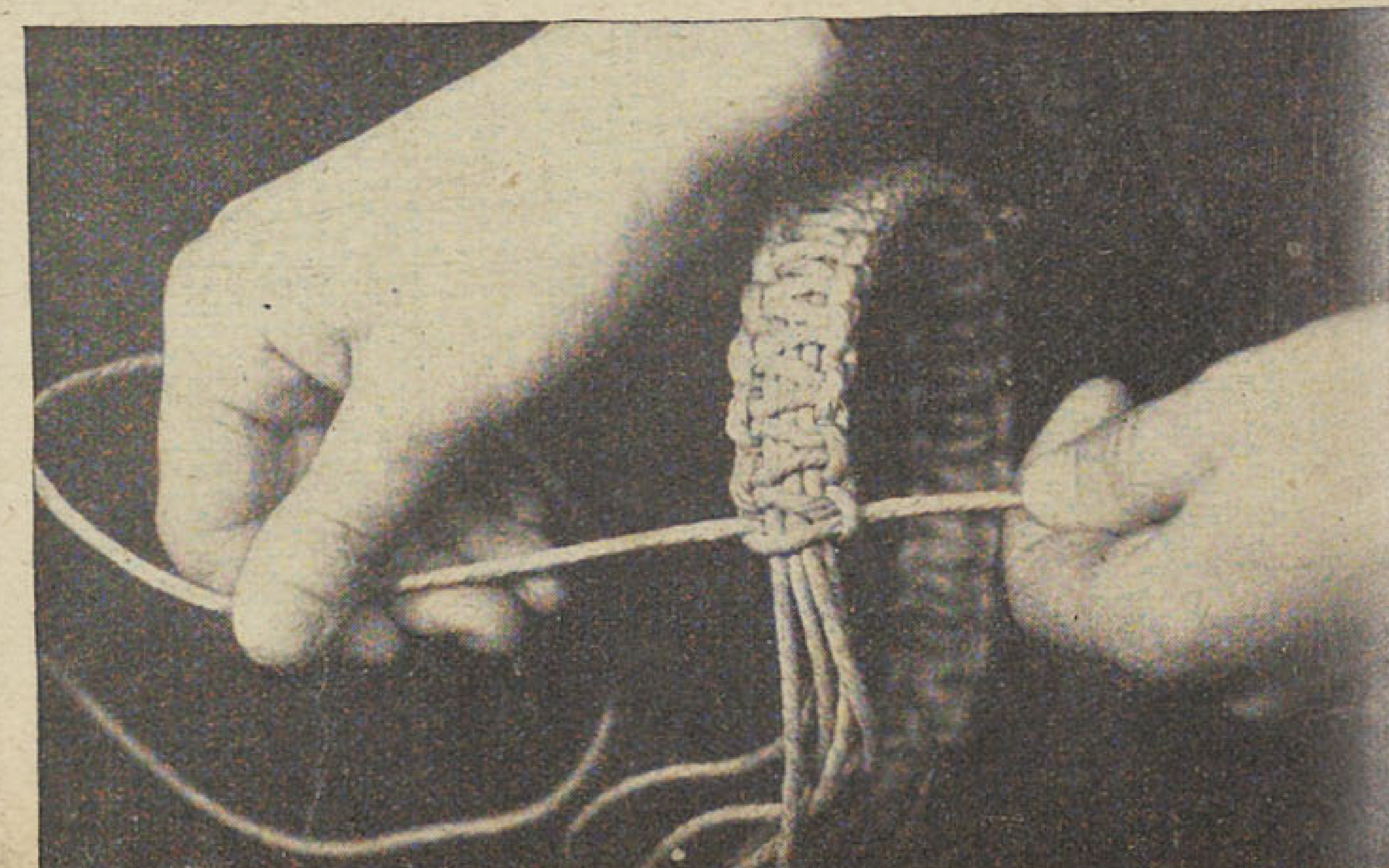
5

6

...ch van Papiertouw

...elding maakten in ons verslag van de ...dingrijk" heeft veel belangstelling gewekt. ... een beschrijving met bijbehoorende foto's.

Benoodigdheden:
ongeveer 1 K.G. papiertouw. Hiervoor kunnen alle diktes gebruikt worden, maar een beetje dik touw verwerkt makkelijk en is bovendien steviger. Voor de handvatten is noodig: 2 × een eind touw van 9.50 M. lang. Voor de tasch is noodig: 48 einden touw van 2.50 M. lang.

Wanneer U deze stukken hebt afgeknipt, beginnen we het handvat te maken en nemen daarvoor 1 stuk van 9.50 M. U deelt dit eind van 9.50 M. in het midden en legt nu de rondte van het handvat, welk rond langs het touw gemeten ongeveer 45 c.M. in cirkel moet zijn. Het handvat maken we 5 touwen dik en doen dit wel zoo, dat U eerst van het eene eind en dan van het andere eind een rondte omlegt. Tenslotte houdt U dan ongeveer 2 gelijke deelen touw over.

Nadat U de einden met een knoop om het handvat hebt bevestigd, begint U met den zeer eenvoudigen knoop, zooals de afbeeldingen dit laten zien.

Afb. 2 toont U de 2 einden touw, terwijl afb. 3 aangeeft, hoe U de lus moet leggen. Steeds het touw van de lus bovenop het handvat leggen en de lus moet begonnen worden waar de voorafgaande lus den knoop heeft gevormd. Daarna het andere eind touw over het touw van de lus heen halen, (afb. 4), het touw onder het handvat doorhalen en door de lus heen trekken (afb. 5). Nu worden, zooals afb. 6 aangeeft, beide einden goed stevig aangetrokken. In afb. 7 is de knoop klaar.

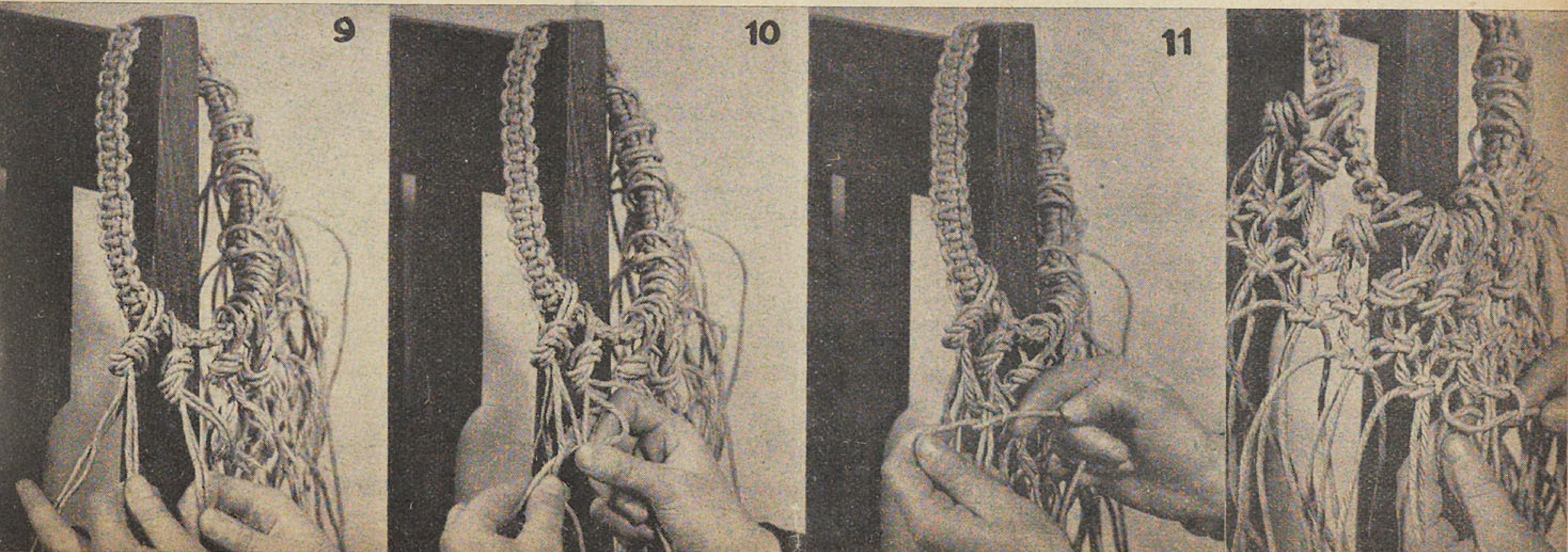
Nu begint U den volgenden knoop. Maar denkt U er vooral om steeds de lus aan dien kant te beginnen, waar de lus van den voorafgaanden knoop een knoop gevormd heeft. Wanneer de handvatten klaar zijn worden, zooals afb. 8 aangeeft, aan elk handvat 12 knoopen gemaakt, elk van 2 touwen, die op de helft om het handvat zijn geknoopt. Afb. 9 toont U dat van de 4 touwen, die door het aanknoopen bij elken knoop zijn ontstaan, steeds 2 touwen van den eenen knoop en 2 touwen van den anderen knoop worden genomen. Nu leggen we den knoop, zooals we aan het handvat hebben geleerd, over de middelste 2 touwen van de 4 touwen, die U bij afb. 9 duidelijk ziet. De buitenste 2 touwen zijn dan om den knoop te maken. Afb. 10 laat U het begin van den eersten knoop zien. U legt nu een lus naar rechts en één lus naar links. Bij afb. 11 ziet U den knoop dan klaar. Nu laat U dezen knoop hangen en neemt de volgende 4 touwen, en werkt op deze manier een toer af.

De volgende toer wordt precies hetzelfde gemaakt, maar U moet verspringen. Dat doet U door 2 touwen van den eenen knoop te nemen en 2 touwen van den anderen knoop, en met deze touwen wordt dan weer een knoop gemaakt met een lus naar rechts en één naar links. Op afb. 12 ziet U hoe het werk er gaat uitzien. Wanneer aan elk handvat 4 toeren zijn gemaakt, bevestigen we de tasch ook aan de zijkanten aan elkaar, door gewoon de touwen opzij aan elkaar vast te knoopen op de bovenomschreven manier.

Wanneer de tasch lang genoeg is (een ieder doet dit naar eigen smaak), worden de uiteinden van het touw onder aan elkaar geknoopt met een gewonen knoop, zooals ook het touw aan het handvat is bevestigd. Wanneer U lange einden touw over hebt kunt U de uiteinden ook vlechten, wat heel aardig staat. Denkt U er vooral om bij het afwerken van handvatten en onderkant de uiteinden en de knoopen met wat velpon vast te lijmen, anders hebt U kans dat de touwen losschieten. U kunt de tasch desgewenscht met een aardig lapje zij of katoen voeren.

En nu een bijzondere mededeeling!

Wanneer er bij de kameraadskes in een kring veel animo bestaat om b.v. gezamenlijk op een middag zoo'n tasch te maken, kan hiervoor op het Hoofdkwartier der N.S.V.O bij Afdeeling VI Volks- en Gezinshuishouding door de kringleidster of kringvertegenwoordigster van Afd. VI een leerkracht aangevraagd worden.

9 10 11

NEDERLANDSCHE VROUWEN IN HET OOSTEN

Een onderhoud met Kameraadske De Waard

„Ja, alles gaat volgens heel andere begrippen dan bij ons thuis", zegt de dochter van den Boerenleider van Zuid-Holland, mej. H. N. de Waard, in antwoord op mijn vraag of de huishouding in het Oosten veel andere problemen opwerpt dan die in Nederland. En ze vervolgt: „Ik leid de huishouding op de boerenschool van de Nederlandsche Oost Compagnie bij Rowno; geregeld heb ik daar te zorgen voor de magen van meer dan veertig boeren. Het laat zich denken, dat je dan voor zonderlinge dingen komt te staan. Toen ik pas aankwam was er één kookketel van 30 liter voor alle menschen op de school, toen heb ik zoo goed en zoo kwaad als het ging elken dag „Gulasch" laten koken!"

Boerendochter De Waard is half November 1942 tegelijk met de dochter van Boerenleider Roskam met een transport boeren meegereisd naar de Oekraïne. Oorspronkelijk was het plan, dat zij administratieve werkzaamheden zou verrichten. Bij aankomst bleek echter, dat er meer behoefte was aan iemand, die de uitgebreide huishouding kon bestieren.

Nu ik tegenover haar zit, gebruik makende van een kort verblijf van de in het uniform der N.O.C. gekleede flinke Nederlandsche jonge vrouw, wil ik de gelegenheid benutten om haar naar haar bevindingen te vragen, welke ongetwijfeld vele Nederlandsche vrouwen belang zullen inboezemen.

„U werkt met Oekraïnisch personeel?"

„In totaal zijn er negen vrouwen en meisjes."

„Is het niet erg moeilijk zich verstaanbaar te maken?"

„Vooral in den eersten tijd wel natuurlijk. Sommige verstaan iets Duitsch en anders heb ik de gebarentaal te hulp geroepen."

De zich vrijwillig gemeld hebbende Nederlandsche boeren, die op de school te Rogatschef bij Rowno den omvormingscursus volgen, hebben uiteraard een vaste dagindeeling.

„Als U zooveel personeel hebt en alles moet op tijd klaar zijn, dan werkt U zeker wel volgens een bepaald schema."

„Om half zes 's ochtends komt het keukenpersoneel. Alle Oekrainers wonen in het dichtbij liggende dorp, weet u. Om zes uur worden de boeren gewekt, en wordt hun koud en warm water gebracht voor scheren en wasschen. Om kwart over zeven is dan het gemeenschappelijk ontbijt in de eetzaal. Dan hebben de meisjes het brood en zoo al klaar gezet daar. Daarna volgt voor de boeren de les, en moeten de meisjes onder mijn leiding het gebouw schoonmaken."

„Hoe is Uw ervaring met het personeel?"

„Dom zijn ze niet. Er zijn er zelfs bij, die een goede ontwikkeling hebben gehad, maar dan steeds als specialiste. Eén vak kennen ze dan, of een onderdeel er van, maar verder niets."

„Werken ze wel mee?"

„Ja, ze moeten streng aangepakt worden en steeds op een afstand gehouden. Maar onwillig zijn ze niet. Ze zijn laksch."

„Lui?"

„Neen, niet lui. Ik zal U een voorbeeld geven. In het begin had ik ze een keer vergeten naar huis te sturen, toen het dagelijksch werk afgeloopen was. Na een paar uur kwam ik toevallig in de keuken en daar zaten ze nog allemaal, hoor. Te wachten tot ik verlof gaf om naar huis te gaan!"

„Hoe is de dagindeeling?"

„Om half één wordt er warm gegeten. Een paar van de Oekraïnschen bedienen dan. En om vijf uur is er weer brood. Met iets warms, al naar gelang van den dag."

„U zegt om half één warm eten. U probeert een Hollandschen pot te koken?"

„Natuurlijk, dat moet wel, want de boeren kunnen eten, nou! Brood krijgen ze al zooveel als ze lusten, maar met het middageten weten ze ook raad! En 's avonds krijgen de boeren koffie op hun kamers."

De boerendochter, die nu al eenige maanden ervaring heeft opgedaan in het bezette Oosten, en die een van de heel weinige Nederlandschen is, die daar op het oogenblik werken, ziet er in het pittige groen, dat doet denken aan de uniformen van den Arbeidsdienst voor meisjes, uit, alsof ze wel in staat is te zorgen voor een hongerige school met energieke Nederlandsche boeren. Ik verlaat haar met het besef, dat de vrouwen, die in het Oosten zijn, vele moeilijkheden moeten overwinnen, maar daar niet graag over praten. Ze zijn vol van de mogelijkheden, welke in het Oosten bestaan en ze werken op hun gebied mee wat ze kunnen.

B. VAN DEN TEMPEL (N.O.C.)

Zangeressen aantreden!

In verschillende kringen van de N.S.V.O. wordt regelmatig gezongen, tijdens bijeenkomsten en op speciale zangkoortjes. De kameraadskes, die dit meegemaakt hebben, zullen het zingen niet graag meer missen, want het werkt verfrisschend en verheffend en legt een band tusschen degenen, die meedoen.
Binnenkort zal het zingen in de N.S.V.O. over het geheele land georganiseerd worden, dan zullen er ook overal kameraadskes noodig zijn, die de zangles kunnen leiden. Daar is enthousiasme en . . . kennis voor noodig.
Om in dit laatste te voorzien, stelt de Dienst Muziek van de Hoofdafdeeling Vorming der N.S.B. voor kameraadskes met zangleidstersaanleg de gelegenheid open, deel te nemen aan een *Cursus voor zangleidsters.*
De vereischten zijn: voldoende muzikale kennis, zuiver zingen, vermogen om leiding te geven, liefde en ijver voor het ideaal, kennis van de voornaamste N.S.B.-liederen.
De cursus zal worden gehouden op de Vormingsschool „De Scheele Berg" te Lunteren, en wel van 17—24 Juli. De reiskosten dienen zelf te worden betaald (in speciale gevallen worden deze door de Afdeeling Vorming der N.S.V.O. vergoed), het verblijf is kosteloos. Programma en invulformulieren kunnen worden aangevraagd bij den *Dienst Muziek, Maliebaan 41, Utrecht.*
Vraagt tijdig aan, zoodat U van een plaats verzekerd kunt zijn!
Maar ook voor kameraadskes, die reeds als zangleidster optreden, is het noodig, dat zij aan dezen cursus deelnemen. Zij zullen er veel nieuws hooren, en gesteund worden in haar werk.
Muzikale kameraadskes, die uit eigen ervaring of van hooren zeggen de Vormingsschool der Beweging kennen, zullen zeker dankbaar de gelegenheid aangrijpen, een week in deze heerlijke omgeving door te brengen en er sterking voor lichaam en geest op te doen!
Onnoodig te zeggen, dat de Afdeeling Vorming der N.S.V.O. bij het aanstellen van zangleidsters in de verschillende kringen de voorkeur zal geven aan kameraadskes, die dezen cursus bezocht hebben!

HOE BESCHERMEN WE ONZE WINTERKLEEDING TEGEN DE MOTTEN?

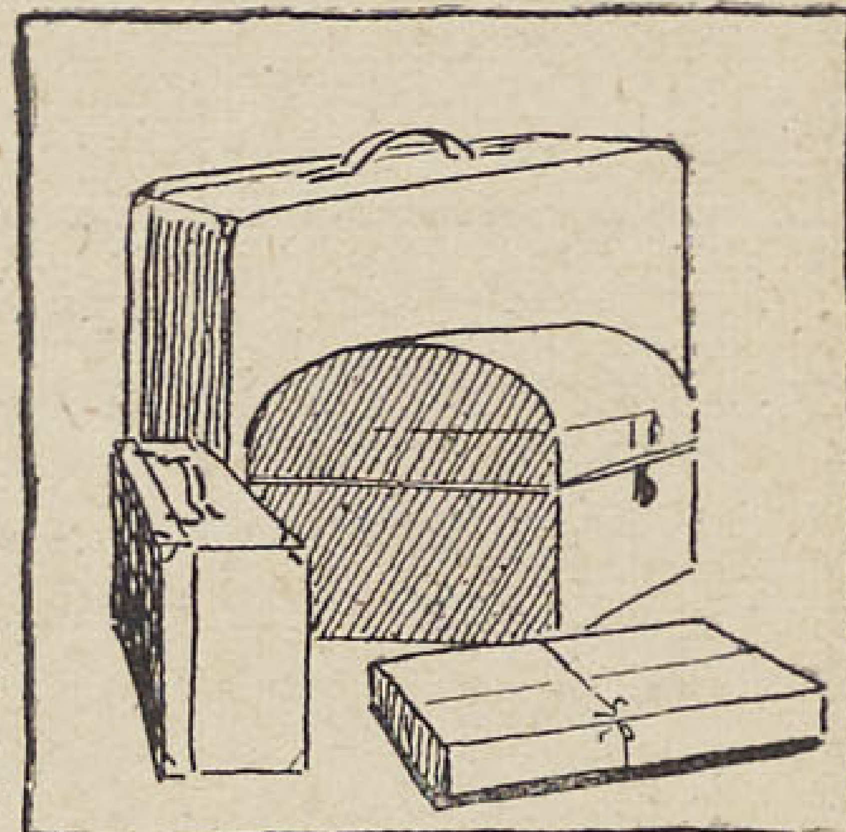
Zoo langzamerhand verdwijnen onze winterkleeren, de truien, het wollen ondergoed en de gebreide kinderkleertjes naar het achterste hoekje van de kast. We mogen zoo nu en dan eens, vooral bij kille, regenachtige dagen naar een wollen vestje of jasje grijpen, over het algemeen heeft wollen kleeding geen aftrek meer.
Vóór dat de veelvraten, de gevreesde motten er zich in kunnen nestelen gaan we maatregelen nemen!
Het is gebleken, dat motten, bij voorkeur in ongereinigde kleeren eieren leggen.
Ons eerste werk is dus alle kleedingstukken grondig te reinigen. Gebreide kleedingstukken kunnen we wasschen (zie artikel het wasschen van gebreide wollen kleeding!), stoffen japonnen, mantels, heerenjassen en costuums worden voorzoover mogelijk gewasschen of chemisch gereinigd. In ieder geval moeten de kleeren buiten uitgeschuierd worden, we keeren daarvoor de kleedingstukken binnenste buiten en nemen vooral de naden, zoomen en binnenkanten van zakken terdege onderhanden omdat daar het mottenvrouwtje bij voorkeur haar eitjes legt. En U weet wel, niet het vliegende motje, maar juist de vraatzuchtige larfjes, die uit de eitjes komen, vormen onze grootste plaag. Deze eten zich dik en rond aan onze spullen!

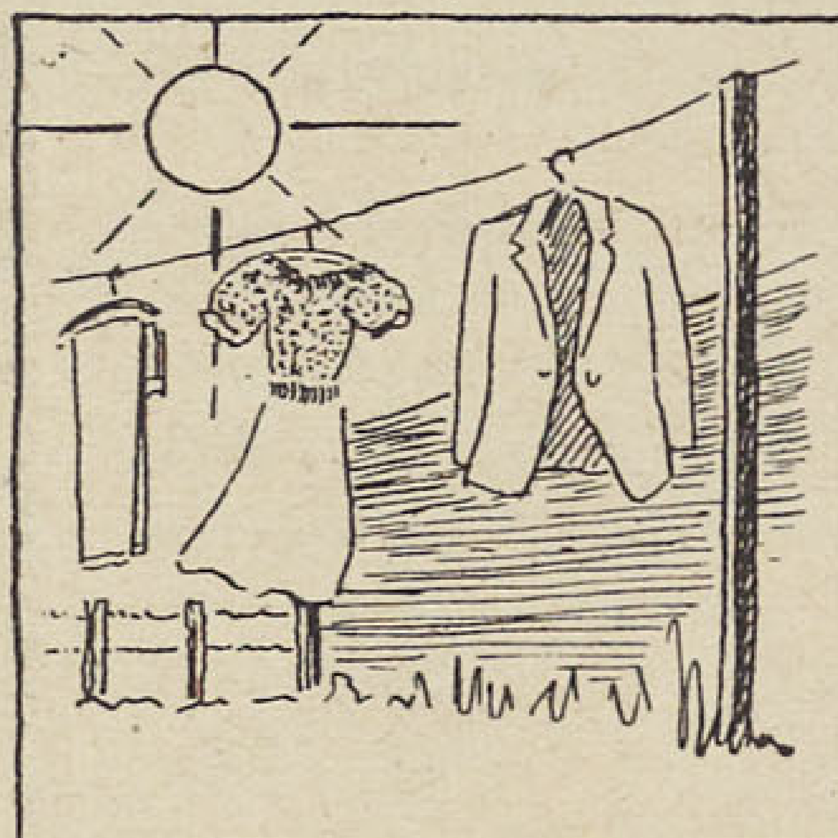
Voorkomende vlekken verwijderen we ook met lauw water en ammonia òf met een speciaal vlekkenmiddeltje.
Wanneer alle kleeren nu een beurt gehad hebben en we overtuigd zijn, dat de op te bergen kleedij werkelijk schoon is, gaan we een geschikte opbergplaats zoeken.
We kunnen hierbij op twee manieren te werk gaan.
De eerste is, het goed op te bergen in geheel afgesloten kasten, kisten, koffers of mottenzakken.
Hierbij moeten we allereerst zorgen, dat de bergplaats geheel schoon en motvrij is. Uitnemen met water en ammonia of een of ander ontsmettingsmiddel is gewenscht, ook kunnen we de kast uitspuiten met een mottenverdelgingsmiddel. Vervolgens plakken we zorgvuldig alle voorkomende kieren, het sleutelgat enz. met papierstrooken toe.

De gereinigde kleeren pakken we liefst in kranten op elkaar of in mottenzakken. We kunnen ook zelf van krantenpapier een motten zak maken.
Daarvoor plakken we eenige kranten op elkaar en maken er een zak van dien we b.v. om winterjassen, costuums enz. schuiven, waartusschen we dan nog eenige mottentabletten of balletjes strooien. We plakken den zak dan ook van boven toe, en leggen het geheel in koffer of kist.
Willen we de jassen echter in een kast hangen, dan gaan we iets anders te werk. We hangen dan het op te bergen kleedingstuk op een hanger, maken een passenden zak van kranten en dan schuiven we dien van onder naar boven (een werkje dat men met zijn tweeën moet doen) over de jas. Van boven plakken we dan alles op en om den kleerhanger met kranten dicht. Vanzelfsprekend gaan er weer wat mottentabletten tusschen. Ondergoed, kinderkleertjes, enz., ook in kranten gepakt, komen in doozen, koffers, enz. Denkt U er vooral om, op de doozen en koffers een papier te plakken met vermelding wàt erin zit? Wanneer U dan in de komende maanden een of ander kleedingstuk noodig heeft, behoeft U niet *alles* te openen, want openmaken beteekent ook, de motten die dan juist rondkruipen gelegenheid te geven erin te sluipen.

Nu zult U wel begrepen hebben, dat als U de kleeren zoo opbergt en ze dus voor eenigen tijd uit het gezicht verdwenen zijn, U wel absoluut overtuigd moet zijn, dat er geen gaatje is, dat den motten doortocht verleent. Het komt daarom nog al eens voor, dat men in den herfst, ondanks de voorzorgen tot de onaangename verrassing komt dat men tòch bezoek heeft gehad van de gevreesde mottenlarfjes.
Beter, maar bewerkelijker is daarom de tweede manier. Hierbij maken we gebruik van de wetenschap dat de motten een ergen hekel hebben aan licht, frissche lucht, zon en beweging. Dit alles stoort ze in hun werkzaamheden.

Wat gaan we nu dus doen?
Wel, we pakken de winterspullen wel bij elkaar op, maar zoo dat ze toch nog een beetje voor de hand liggen en hangen. Ook voegen we weleens motwerende middeltjes toe. Liefst besteden we dus een kleerkast daarvoor. Op gezette tijden gaan we alles naar buiten brengen, in den tuin, op het balkon of tenminste voor een open raam. We laten zon en wind erdoor trekken en kloppen alles eens flink uit. We kijken kast en koffer weer even goed na en stoffen deze uit. Na het zonnebad wordt alles weer opgeborgen.
Zelf hebben we jarenlang deze manier van werken toegepast en we hebben nooit eenigen last van motten gehad. Zelfs bonten wanten en een bontmuts, zaken die anders het eerst bezocht worden, zijn er geheel vrij van gebleven. Zeker, het kost meer werk, maar juist nu het erop aankomt, het wollen goed zoolang mogelijk te sparen, daarom mogen we daar niet tegen opzien. Zoo'n kleine moeite die hebben we er wel voor over.
Een apart woordje willen we nog wijden aan zomerspulletjes van wol b.v. badpakken, strandbroeken, kinderkleertjes voor koude dagen, enz. Meen niet dat deze geen zorg noodig hebben, omdat ze toch geregeld gebruikt worden! Er komt wel eens een tijdperk dat men het een of het ander niet steeds draagt, maar ook dan moeten we er zorg aan besteden. Luchten, uitkloppen en zonnen voorkomt minder prettige ontdekkingen.

We hebben nu geregeld gesproken van wollen *kleeding*, maar ook meubelen, gordijnen, tapijten enz. vragen onze aandacht. Daar deze geregeld in gebruik zijn, behalve in vacantietijd, is herhaald kloppen, zuigen en luchten de beste manier.
Wàt we met deze spullen in de komende maanden zullen doen, hoort U in een volgend praatje!

J.C.K.

ONZE STREEKRECEPTEN PRIJSVRAAG

Weer zijn er streekrecepten binnengekomen, waaronder enkele, die de redactrice van deze rubriek geheel onbekend waren en die tot dusverre in geen enkel kookboekje werden afgedrukt!
Van al deze recepten moet echter hetzelfde worden gezegd als van de eerste zending: Wij durven ze in dezen tijd niet af te drukken. Ze werken *te* prikkelend, zoowel op ons humeur als op onze speekselklieren . . .! De hoeveelheden en de bestanddeelen die in deze recepten worden genoemd, zijn ongeschikt voor dezen distributietijd, óók voor ons platteland.
Waarom wij desondanks deze recepten opvragen?
Kijk, wanneer de oorlog nog lang duurt, zouden ze tenslotte in het vergeetboek raken, en dat willen wij verhinderen door ze tijdig te verzamelen en op schrift te stellen.

Aan de volgende kameraadskes werden prijzen toegekend:

Kameraadske J. Cats te Exloo, voor drie recepten, n.l. van Balkenbrei, Kniepertjes, Nieuwjaarskoeken en rolletjes: *Een map.*

Kameraadske A. F. Kok te Amsterdam, voor het recept van Ketelkost: 25 *punten.*

Kameraadske v. d. Molen—Stoel te Deventer, voor het recept van *Kandeel* (dat echter al oorlogsinvloeden had ondergaan!): 25 *punten.*

Kameraadske Ten Have—Van Deen te Zuidbroek: voor twee recepten, n.l. van droge boonen met aardappelen en soepenbrei: *Een map.*

Zooals bekend, geven 50 punten recht op een smaakvolle map (de mappen zullen zoo spoedig mogelijk worden verzonden naar de winnaressen), om ons blad in te bewaren. In ons Sprokkelmaand-nummer werden de bijzonderheden vermeld.
De kameraadskes, die tot dusverre slechts 25 punten op haar naam wisten te behalen, behoeven niet te wanhopen, ook al weten zij geen recepten meer. Er volgen n.l. nog andere prijsvragen, en behaalde punten worden bij elkaar opgeteld.
Wij hebben echter nog lang niet genoeg recepten, en verwachten óók vóór 1 Juli nog een flinken toevloed!

AARDAPPELPUNTEN

8 gekookte aardappelen — 1 pakje puddingpoeder — 2 of 3 eetlepels suiker — wat essence.
Wrijf de aardappelen heel fijn, liefst door een zeef. Roert er de suiker, het puddingpoeder en het smaakje doorheen en kneedt alles met de hand door elkaar. Vet een bakblik of een koekepan in met boter en druk het deeg erin uit en bak den koek gaar.
Bij gebruik van een oven bakken we den koek 1 uur in een matig warmen oven, bij het bakken in de koekenpan gebruiken we een zeer zacht vuur.
In het laatste geval bakken we den koek eerst ong. 20 min. aan de eene zijde, dichtgedekt met een deksel, daarna nog 15 min. aan de andere zijde de eerste 5 min. met deksel, later zonder.
Snijdt den koek in punten en bestrooit ze met suiker, of besmeert ze met jam of rabarbermoes. Men kan deze punten zoowel warm als koud geven!

Wat doen onze jongeren?

De Jongerenleidster Kameraadske Riek Kip, kreeg van een kameraadske uit Duitschland een brief. Daarin schreef dat kameraadske, dat ze toen ze met verlof in Holland was, in Nederlandsch Vrouwenleven gebladerd had, en dat haar aandacht was gevallen op het stukje over het werk van de Jongeren. Zij was het ermee eens, dat vele jongere Nationaal-socialisten moeilijk met elkaar in aanraking komen, zeker als men dan nog zooals zij in Duitschland werkt. Nu wilde zij gaarne met een jongere uit Holland in correspondentie komen. Zij heeft zelf gestudeerd, misschien is er een van de jongeren met z.g. algemeene ontwikkeling van ± 22 tot 25 jaar (zelf is ze 28 jaar), die hierop in zou willen gaan?
Als bijzonderheid geeft zij nog op zich zeer voor kunst te interesseeren, terwijl ook haar vak in die richting gaat. Zij dankt ons bij voorbaat met een krachtig Hou Zee!
Is er niet een gezond frisch meisje, dat hiervoor belangstelling heeft? Als zij schrijft naar de redactie van Nederlandsch Vrouwenleven Kruislaan 210 Amsterdam Oost, dan zullen wij haar het adres van dit kameraadske in Duitschland opgeven.

Mededeelingen van het Hoofdkwartier

In opdracht van den Leider heeft de Leidster der N.S.V.O, na gepleegd overleg met den Hoofdstormer, op 1 Juni 1943 opgericht:

DE META-AFDEELING VAN DE N.S.V.O.

De Jongeren der N.S.V.O. en de Meta's, die reeds oefenden in Jeugdstorm-verband, worden, indien zij aan de gestelde eischen voldoen, in deze nieuwe organisatie van jonge vrouwen opgenomen.
Haar tweeledig doel — de meisjes op te voeden tot goede vrouwen en moeders; een kern van jonge vrouwen te vormen, die bereid is om hulp te verleenen altijd en overal, waar hulp noodig is — zal de Meta-afdeeling trachten te bereiken in nauwe samenwerking met de andere Afdeelingen der N.S.V.O. Zij zal haar opdrachten kunnen krijgen van de leiding der N.S.V.O., doch werkt die *geheel zelfstandig* uit.
De Meta-afdeeling zoekt haar kracht niet in een groot aantal leden, maar stelt zich tot ideaal, dat iedere Meta waarlijk bereid is haar volk en haar vaderland te dienen en daarvoor offers te brengen.
Als lid kunnen zich aanmelden Nederlandsche, ongehuwde vrouwen van 18 tot 25 jaar. Nadat uit een doktersonderzoek gebleken is, dat het „voorloopig lid" lichamelijk geschikt is, moet zij een proeftijd van drie maanden doormaken. In dien tijd krijgt zij een opleiding en daarna wordt bepaald, of zij als Meta in de Afdeeling opgenomen kan worden. De Meta's dragen een uniform. Voor iedere Meta wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, aan de hand van haar werklust, offerbereidheid en algeheele houding, of zij lid van de Meta-afdeeling kan blijven.
Voorloopig heeft de Leidster de leiding van de Meta-afdeeling opgedragen aan de Plv. Leidster, kske. L. M. Couzy.

Nadere gegevens en richtlijnen werden den Districtsleidsters reeds toegezonden.
Met ingang van 1-6-1943 werd eervol ontslag verleend aan kske. A. Evers—Beekes al Jongerenleidster der N.S.V.O., wegens opheffing van de functie.
De algeheele leiding der lichamelijke oefening in de N.S.V.O. blijft in haar handen. Ook de Districts- en Kringjongerenleidsters werden met ingang van genoemden datum eervol van haar functie ontheven.
Zij zullen ingeschakeld worden bij het werk der N.S.V.O., daar waar zij het beste op haar plaats zijn.

Het kan voorkomen dat wegens plaatsruimte een ingezonden verslag ingekort moet worden. Verslagen moeten voor den 1sten van iedere maand worden ingezonden aan de Redactie.

●

MEDEDEELINGEN HOOFDKWARTIER

Benoemd werd met ingang van 1-5-'43 tot Kringleidster van Kring Breda: Kam.ske E. R. J. Willems—De Ridder, C 335, Ulfenhout (Breda).
Eervol ontslag is verleend met ingang van 15-5-'43 aan: kam.ske M. E. Augmayer—Rikkels, Smedenweg 10, Blaricum, als Hoofd van de Afd. VII Hulp en Bijstand.
Eervol ontslag is verleend met ingang van 15-5-'43 aan: kam.ske J. A. E. Wilhelm—Van Hemert, Zweerslaan 27, Bilthoven, als Hoofd van Dienst Bezoeken van Familieleden van Frontkameraden.
Benoemd met ingang van 15-5-'43 tot Hoofd van Afd. VII Hulp en Bijstand, kam.ske J. A. E. Wilhelm—Van Hemert, Zweerslaan 27, Bilthoven.
Benoemd met ingang van 20-5-'43 tot Hoofdinspectrice voor de N.S.V.O. in Duitschland, kam.ske M. E. Augmayer—Rikkels, Smedenweg 10, Blaricum.
Benoemd met ingang van 1-5-'43 tot Inspectrice voor de Administratie en Financiën der N.S.V.O. in Duitschland: kam.ske J. Schouten-Van Gelder, Hermann Göringstrasse 1 III, Berlin W 9.
Alle correspondentie voor de N.S.V.O. in Duitschland gelieve men voorloopig te zenden aan: Augsburgerstrasse 50, Berlin W 50.

HOU ZEE!
De Organisatieleidster der N.S.V.O.
L. M. COUZY

LIMBURG. *Eervol ontslag* werd met ingang van 21-5-'43 verleend aan: Mejuffrouw B. A. J. Riemens Hendriklaan 29, Roermond als Kringleidster van Kring Midden-Limburg.
Benoemd met ingang van 21-5-'43 tot Zelfst.-Kringleidster van Kring Midden-Limburg: Mevrouw B. Priem-van Dam, Bassin 14, Weert, Stamboeknummer 60555.

VOLKSCHE HANDWERKEN

De reeks lezingen over „Volksche Handwerken" door Kam.ske Dika Leppink kunnen, evenals al haar andere spreekbeurten, wegens een ernstige ziekte niet doorgaan. De Vormingsleidsters worden verzocht hiervoor geen aanvragen meer in te sturen.

BREDA. *Kameraadschapsavond.* In de smaakvol met bloemen en groen versierde zaal van de Graanbeurs hield de Bredasche N.S.V.O. op 27 Maart een kameraadschapsavond, die in alle opzichten een succes was. Kam.ske Willems, de nieuwe kringleidster, richtte allereerst een woord van welkom tot de gasten, de familieleden van onze frontstrijders, en de Nederlandsche en Duitsche kameraden uit het lazaret te Breda. Zij heette allen hartelijk welkom en bracht dank aan den Oberarzt, die den gewonden verlof gaf, dezen avond bij te wonen. Na een pittige accordeonsolo werd met de diverse spelen begonnen, waarvoor mooie prijzen beschikbaar waren gesteld. Onder anderen een demonstratie van volksdansen met begeleiding van harmonica en banjo, die zeer in den smaak viel en enkele zelfs geb sseerd moesten worden.
Gedurende den avond speelde de gramophoon van tijd tot tijd onze pittige strijdliederen.
Door de offervaardigheid van aanwezige kameraden konden aan de gewonden nog sigaren en sigaretten worden uitgedeeld. Tot slot van den gezelligen avond werden de prijzen uitgedeeld en kon menigeen met een mooien prijs huiswaarts keeren. De baten van dezen avond kwamen ten goede aan de kas van Hulp en Bijstand, die hierdoor flink werd gespekt.

F. MULDER-v. GORKUM

HELMOND. *Moederdag.* Zondag 9 Bloeimaand 1943 werd door de N.S.V.O. te Helmond, ten huize van de kringleidster, de Moederdag gevierd. Nadat onze kringleidster allen hartelijk welkom had geheeten, en in de eerste plaats onze districtsleidster kam.ske Jonkers en de sportleidster kam.ske Van Sommen, die zich de moeite hadden getroost — in weerwil van tegenslag — toch op onze uitnoodiging te komen, werd door haar op de beteekenis gewezen van den Moederdag, waarbij een passend gedichtje werd voorgelezen. Daarna werd een toepasselijke samenspraak gedaan door de kam.skes Driessen en Van den Broek, waarna kam.ske v. d. Putten een gedichtje voorlas. Vervolgens werden nog twee gedichtjes ten gehoore gebracht door kam.ske Stütting en v. Beek.
Daarna nam kam.ske Jonkers het woord, om ons allen nog eens te wijzen op de beteekenis van Moederdag en ook wat vele moeders in deze tijden moeten afstaan.
Na deze rede was het officieele gedeelte afgeloopen en werd iets gepresenteerd, waar onze kringleidster haar uiterste best voor had gedaan. Hier tusschen door werd door één der kam.skes voorgelezen uit het boek van Ina Boudier—Bakker, het stukje „Oudste", hetwelk door de kam.skes aandachtig werd gevolgd. Hierna nam kam.ske v. Sommen het woord om ons allen op te wekken aan de sportoefeningen deel te nemen, hetwelk noodzakelijk is voor een goeden lichaamsbouw en uithoudingsvermogen. Na nog een tijdje gezellig samen te zijn geweest werd deze mooie middag besloten en kreeg elk een bouquetje bloemen mede naar huis. Tot slot past ons nogmaals dank te brengen aan de kringleidster, die geheel alleen dezen middag had georganiseerd.

De groepsleidster A. HOMSTRA—FABER

HOORN. Op Donderdag 28 April hield de N.S.V.O. een bijeenkomst.
Het kringhuis, waar deze werd gehouden, bood dien middag een gezelligen aanblik, daar een aardige bloemenversiering was aangebracht.
Velen van de kameraadskes waren opgekomen en toen de kringleidster de vergadering opende, klonk even daarna het N.S.V.O.-lied opgewekt door de zaal.
Als spreekster was dien middag aanwezig de plv. leidster, Mej. Couzy, die een hoogstaande rede hield over de beteekenis van onze N.S.V.O. en de groote verantwoordelijkheid, die deze draagt voor de toekomst van ons volk. Zij wees op den grooten plicht dien wij allen hebben te vervullen, juist in de zwaarste uren, waarin wij meenen, dat dit niet mogelijk is.
Zij wees op de mooie taak die de vrouw te vervullen heeft, als moeder, maar ook door haar voorbeeld om in dezen tijd mede te trachten den kloof te overbruggen, die ons nog van de anderen scheidt, opdat één groote gemeenschap zal ontstaan, tot heil van allen.
Met groote aandacht werd deze rede door de aanwezigen gevolgd, en bij velen zal zij nieuwe werklust gebracht hebben.
Na een kleine verkwikking werd de bijeenkomst besloten met het zesde couplet van het Wilhelmis, en was deze goed geslaagde middag voorbij.

M. G. DE VR.—S.

NOORD-HOLLAND. *Met de N.S.V.O. naar Purmerend.* Op één van de eerste Districtsraden der N.S.V.O. Noord-Holland heeft de Districtsleidster kam.ske De Gelder destijds gezegd, dat de onderlinge band tusschen de verschillende kringen moest worden bevorderd, en daarom heeft zij toen alle kringen uitgenoodigd eens een bezoek aan Haarlem te brengen.
Kring Waterland is de eerste kring, die hierop is ingegaan. Kring Waterland zal einde Mei een bezoek aan Haarlem brengen, onder voorwaarde dat kring Kennemerland-Zuid een tocht naar de bloeiende Beemster zou maken.
89 kameraadskes, werksters, in enkele dagen bijeengeroepen, verzamelen zich aan het station om den tocht naar Purmerend te aanvaarden.
Een afwisselende tocht, trein, bootje, tram, met mooie vergezichten over het echt Hollandsche landschap, deden de stemming al dadelijk stijgen.
Bij aankomst in Purmerend werden wij verwelkomd door de kameraadskes, die ons door het oude stadje rondleidden.
Het nieuwe ziekenhuis en het huis voor „Ouden van Dagen" hadden onze belangstelling, benevens de bekende veemarkt.
Toen naar het kringhuis, waar wij allerhartelijkst met een heerlijk kopje koffie werden verwelkomd.
In een ommezien was er bijgedekt (op 50 vrouwen was er gerekend) en kon de koffiemaaltijd beginnen.
Na een hartelijk welkomstwoord van kam.ske Boon werden de plannen besproken.
Om 1 uur vertrokken wij voor een wandeling langs de mooie boomgaarden, waarop wij vanaf den dijk een buitengewoon uitzicht hadden. De tocht ging naar kameraad Bier, waar wij den boomgaard en de kassen konden bewonderen. Helaas kreeg onderweg een kam.ske een ongeluk, door van den dijk te vallen, waardoor zij een lichte hersenschudding opliep. Gelukkig was zeer spoedig hulp aanwezig, zoodat zij na liefdevolle opname bij kam.ske Bier naar het ziekenhuis werd vervoerd, waarvan nu gelukkig goede berichten binnenkomen.
Door deze gebeurtenis had het bezoek bij kam.ske Bier langer geduurd dan oorspronkelijk de bedoeling was, zoodat wij helaas niet meer de kassen van een anderen kameraad konden bezichtigen. Wij hopen een volgenden keer daarvoor in de gelegenheid te zijn.
Na een anderen weg terug te hebben genomen, kwamen wij weer aan het kringhuis aan, waar de kam.kes ons weer met bouillon en koeken verwelkomd hebben.
Hulde voor het vele werk wat deze thuisblijfsters hebben verzet. Een kam.ske had aardige gedichten, terwijl wij ter afwisseling zongen.
Veel te vlug was het weer tijd voor het vertrek, en na een kort dankwoord van de plv. kringleidster van kring Kennemerland-Zuid, die de kam.kes een tot spoedig weerziens in Haarlem toeriep, werden wij door de kam.skes naar het station gebracht. Al met al een zeer geslaagde dag, die nog lang in de herinnering van de kam.skes zal blijven. Kring Waterland gaf een prachtig voorbeeld.

VORMINGSLEIDSTERS DER N.S.V.O. BIJEEN OP „DE SCHEELE BERG"

Van 1 tot 8 Bloeimaand werd door de hoofdafdeeling „Vorming" der N.S.V.O. een Vormingscursus gehouden in de Vormingsschool „De Scheele Berg" bij Lunteren, waarvoor alle medewerksters der Afd. Vorming waren uitgenoodigd.
Slechts een twintigtal kam.skes had aan dezen oproep gehoor gegeven, en degenen die zich hebben laten weerhouden door bezwaren van huiselijken, binnenlandschen of verkeerstechnischen aard, hebben héél veel gemist. En dat niet alleen omdat dit N.S.V.O.-kamp door buitengewoon mooi weer werd begunstigd. Juist door het kleine aantal deelneemsters was de mogelijkheid om tot onderling persoonlijk contact te komen, heel groot, en hiervan is dan ook ruimschoots en dankbaar gebruik gemaakt. Vele problemen en „brandende kwesties" werden druk en uitgebreid besproken, vaak ook naar aanleiding van de beschouwingen, die men daarover van de vele min of meer bekende sprekers en spreeksters te hooren kreeg.

Zoo spraken b.v. kameraad J. C. Nachenius (Vormingsleider der Germaansche ϟϟ in Nederland) over „De wereldbeschouwing, die de kern vormt van de Nationaal-Socialistische wedergeboorte"; kam. H. C. Nije (wnd. vormingsleider der N.S.B.) over „De toekomst van ons vaderland, en de taak der vrouw daarbij"; kam. Dr. Van Renesse over „Het Bevolkingsvraagstuk". Onze plv. landelijk leidster, kam.ske L. M. Couzy besprak de taak en de inwendige organisatie der N.S.V.O., terwijl de landelijk vormingsleidster, kam.ske J. Jansen—Van Balen, in eenige lessen het voor velen nog onduidelijke begrip „Vorming" ontleedde, en hiervoor richtlijnen aangaf.
Dat er voor de deelneemsters van den cursus gelegenheid was voor spreekoefeningen, werd, evenals de naar aanleiding daarvan uitgedeelde aanwijzinzingen en opmerkingen, door de leergierige aanwezigen zeer op prijs gesteld. Er is daarbij wel duidelijk gebleken, dat er ook in dit opzicht onder de kam.skes nog vele verborgen talenten schuilen, en dat het meestal alleen maar een kwestie is om eigen minderwaardigheidsgevoel bij den eersten keer even te overwinnen. Is die moeilijke eerste stap maar een keer gedaan, dan valt het meestal héél erg mee.

De sfeer, die in zoo'n kamp heerscht, is niet zoo maar onder woorden te brengen. Die moet men zelf mee ondergaan en beleefd hebben, om zich den weldadig verkwikkenden invloed daarvan te kunnen voorstellen. Geen enkele wanklank werd er vernomen. Opgewekt is er gezongen, gegymnastiseert, gewandeld, gevolksdanst, en zelfs gecorvéed en aardappels-gepit! De aanwezigheid van zes kleine kleutertjes werkte in het geheel niet storend; integendeel, tal van grappige voorvalletjes verhoogden de stemming nog, en voor menige moeder was het een geruststelling, haar spruit onder goede hoede in haar nabijheid te weten, zoodat zijzelf haar gaven en talenten, behalve door haar moeder-zijn, bovendien ook nog door haar meewerken in de N.S.V.O. aan haar Volk ten goede kon doen komen.
Een „kampkrant", die door de kam.skes zelf werd gevuld en 's avonds werd voorgelezen, zorgde voor heel wat vroolijkheid.
Hoogtepunt van het kampleven vormde het bezoek op Vrijdagmiddag 7/5 van onze landelijk leidster, kam.ske O. de Ruiter—v. Lankeren Matthes. Met hartelijke vreugde werd zij in ons midden begroet, en haar bezielende toespraak vond weerklank in aller harten. Ook van den kameraadschapsavond, die tot besluit van het kamp werd gehouden, kon zij nog een gedeelte bijwonen, om zich te overtuigen van het streven der vormingsleidsters om in het dagelijksch leven, en dus ook tijdens ontspanning en jolijt, een bepaalden stijl te bewaren, en nooit af te dalen tot platvloersche geestigheden en ruwe grappen. De ten gehoore gebrachte liederen, gedichten, voordrachten en tooneelstukjes maakten dat, ondanks de ongeschoolde krachten en de gebrekkige hulpmiddelen, deze avond op zeer hoog peil stond. En dàt is immers het doel en de taak van onze afdeeling „Vorming": het opvoeren van het gehalte der Nederlandsche vrouw, en wel in de eerste plaats van onze vrouwen in de N.S.V.O. En voor deze moeilijke maar grootsche taak is van dit Vormingskamp veel nieuwe kracht en nieuwe bezieling uitgegaan, en zij, die daarvan hebben mogen genieten, zullen niet nalaten deze in daden om te zetten.

DIKA

UIT DE KAMP-KRANT

Enkele inzendingen voor de Kampkrant en de Kameraadschapsavond van het Vormingskamp waren te aardig, dan dat we ze onzen kam.kes zouden willen onthouden. Wegens plaatsgebrek kunnen we deze uitgezochte stukjes niet allemaal tegelijk plaatsen, en ook zijn enkele ervan alleen maar aardig voor wie weet, waarover het gaat! Deze laatste moeten we met een zucht opzijleggen; de eerste bewaren we voor een volgenden keer.

Eerst een grappig rijmsel.

RUST ONDER DE DENNEN

't Is heerlijk warm en stil
en ik dus slapen wil.
Dra snurk ik hier in 't bosch
als een volslagen os.
Daar prikt iets in m'n rug!
Daar heb ik niet van t'rug!!
Ik denk „het is een vloo".
Goddank is dat niet zoo,
't is een venijnig dier,
een groote, zwarte mier.
Die sla ik dus gauw dood
al is-ie nog zoo groot.
Nu is mijn rust voorbij.
'k Rol op m'n andere zij.
De zon brandt op mijn huid,
De vogels kwetteren luid.
Het windje suizelt zacht
door dikke dennenvacht. —
Daar kiest een rups m'n snuit
als laatste rustplaats uit!!
Nu fluks een dennennaald
uit 't décol'té gehaald . . . . . .
'k Geniet weer met een zucht
de Scheelebergsche lucht,
en nèt vind ik m'n draai,
daar hoor ik bellawaai . . . . [1])
Dat is me ook een mop!
Ik geef het woedend op,
stamp nog een mier tot gruis
en spoed me naar het huis.
Voorbij de „rust" nu weer,
dus tot een volgend keer!

---

[1]) Als de rusttijd voorbij was, werd de groote klok geluid.

●

Dan nog een ernstig „gedicht", dat naar den vorm misschien erg onvolkomen is, maar heel zuiver van gedachte.

VORMING OP DE SCHEELE BERG

Blauw is uw hemel, golvend uw land
Donker uw bosschen, lichtblond uw zand
Dank voor uw gastvrijheid, Gelreland!
Dank aan de leiding der N.S.V.O.
die ons hier saambracht; wij waardeeren het zoo,
dat Vorming en Samenzijn, midden in den strijd
ons stevig zal doen staan als vrouw van den Nieuwen Tijd.
Het is niet de haat die ons samenbracht,
de Liefde voor ons Volk geeft ons zuivere kracht!
Hier in Gelre's natuur voelen wij 't natuurleven aan,
zóó dat wij leeren, àlles te weerstaan.
De haat, hoon, verachting, van hen, die niet werken mee,
zij zullen niet verstoren onzen ernst, werklust en zielevree.
't Heilig Moeten wijst ons, naast de mannen, het pad
dat ieder van ons reeds — soms aarzelend — betrad.
Nu samen te werken, vrouwelijk en fier
staalt ons, gebonden door 't Zwart-Rood banier.
Een schoone toekomst gaan wij tegemoet.
De vreeselijke strijd die overal woedt
is een bundeling van kracht, voor 't behoudt van ons hoogste goed
't Leven . . . . het wonderlijk, goddelijk Zijn
waar Man en Vrouw samen de dragers van zijn.
Jongeren trekken wij tot ons aan,
om samen te bouwen, samen te gaan.
Wij willen hen leeren door woord en door daad
dat het thans ernst is, en waarom het gaat.
„Veracht de verwildering op ieder gebied,
„Aanschouwt de Natuur, al wat de Schepper schiep,
„een wonderlijk, schoon en harmonisch geheel,
„elk krijgt zijn taak, elk krijgt zijn deel
„in arbeid en strijd, in dit leven,
„gericht naar een hooger streven.
„Wil een *mensch* zijn, gezond naar lichaam en geest.
„Je volk dien je daarmee het allermeest."
Geplant is het plantje. Godsvertrouwen heet de grond.
De band, die eeuwen ons volk aan bloed en bodem bond
is weer herkend. Ons volk wordt weer gezond.
Bewust van de Goddelijke Levenskracht,
die alles wat leeft tot leven bracht,
voeden, behoeden en snoeien wij met zorgzame hand
die wonderschoone plant.

Verantw. redactrice: J. Jansen-van Balen, Amsterdam • Verantw. voor de advertenties: C. van Schaik, Amsterdam • Uitgever: Nenasu, Utrecht • Drukker: N.V. Drukkerij v/h L. E. Bosch & Zoon, Utrecht • Verschijnt eenmaal per maand • Abonnementsprijs f 3.50 per jaar. Geen verkoop losse No.'s. • P 1118/8